

smučina

ELAN

GLASILO DEL. SKUPNOSTI ELAN TOVARNE ŠPORTNEGA ORODJA BEGUNJE NA GORENJSKEM

DG-100 Elan spet zmagal!

Elanova jadralna letala pred startom na športnem letališču v Lescah
(Nadaljevanje na 7. strani)

»Elan Skandinavija« odkupil trgovsko firmo Ryon na Švedskem

DIREKTOR TOZD SMUČI, DIPL. OEC. VINKO BOGATAJ JE V KRATKEM RAZGOVORU UTEMELJIL TO POMEMBNO ODLOČITEV IN S TEM DAL TEŽO TEMU PRISPEVKU.

TOV. BOGATAJ:
NAJPREJ BI VAS PROSIL,
DA NAM OPIŠETE
SITUACIJO, KI VLADA
V SMUČARSKI INDUSTRIJI
V SVETOVNEM MERILU

Proizvodnja smučí v svetovnem merilu ne glede na velikost in renome posameznega proizvajalca je zadnji dve leti v veliki krizi, lahko trdim celo, da je situacija kritična. V finančne zagate so zašli najprej proizvajalci srednje velikosti (100.000—200.000 parov proizvodnje letno), v zadnjem času pa je čutiti podobno problematiko tudi pri malih proizvajalcih (proizvodnja v okviru družine), pa tudi pretese med samimi proizvodnimi giganti. Ni smu-

čarskega proizvajalca, ki se danes ne bi ubadal s problemom, kako pokriti proizvodne kapacitete, kako poslovati brez izgube ali celo kako se boriti za obstanek. Če se ozremo na svetovno tržišče ugotovimo, da je trenutna svetovna zmogljivost že prekoračila količino 12 milijonov parov smučí, medtem pa svetovno tržišče ne more sprejeti v sedanjí situaciji niti 8 milijonov parov smučí. Vzroki za to so znani, ekonomska recesija v svetovnem merilu, energetska kriza, ki je povzročila dvig cene proizvodov in uslug v smučarskem športu (podražitev osnovnih proizvodov, žičnic, hotelov, prevoznih storitev itd).

KAKO SE MORAMO
OBNAŠATI MI — ELAN
V TEJ SITUACIJI?

Elan ni izjema in smo se tudi mi letos soočali s problematiko zasedbe proizvodnje. Na srečo

(Nadaljevanje na 4. strani)

Polletje zaključili v težkih pogojih gospodarjenja

POSLOVNI
REZULTATI
LETOŠNJEGA
PRVEGA POLLETJA

Oceniti finančne rezultate letošnjega prvega polletja ni lahka naloga. Težka je iz dveh razlogov:

1. Spremenili so se nekateri temeljni predpisi, ki urejajo način in vsebino ugotavljanja celotnega prihodka in dohodka, in
2. zaradi izredno težkih gospodarskih razmer, v katerih poslujemo.

Letošnje gospodarske razmere, ko na vseh nivojih odstopamo od začrtane poti z resolucijo, kako bomo gospodarili, imajo vidne posledice v poslovnih rezultatih vseh naših temeljnih organizacij.

Že v prvi polovici leta smo porabili letno pravico, za kolikor bi lahko povečali cene. Zaradi take rasti cen so izredno porasli nominalni podatki finančnih rezultatov temeljnih organizacij, ki prav gotovo ne morejo biti pozitivno ocenjeni. Ob skoraj 50% rasti inflacije je podatek, da je proizvodnja porasla za 23% do 60%, da je dohodek porasel za 25% do 58% prav gotovo zaskrbljujoč in slabši, kot bi ga lahko pričakovali.

Med največjimi problemi v letošnjem prvem polletju, ki so nas spremljali in nas spremljajo so:

— veliko pomanjkanje domačih in tujih surovin — repromateriala iz vsem znanih vzrokov,

Nadaljevanje na 2. strani

Tako uporabljajo našo »PILOTINO« praktično na morju

Polletje zaključili v težkih pogojih gospodarjenja

Nadaljevanje s 1. strani

— prerazporeditev prodaje na tuja tržišča v drugo polletje,

— naložbe v investicije, ki imajo vzporeden, čeprav potreben vidik za proizvodnjo in prodajo,

— vsi zgoraj naštetih pojavi v proizvodnji, nabavi in prodaji so se negativno odražali v politiki in skrbi za nemoteno financiranje poslovnega ciklusa.

Ukrepi na zvezni in republiški ravni, ki so bili sprejeti v juliju in avgustu, dajejo upanje, da bodo finančni rezultati drugega polletja ugodnejši.

Osnovni poslovni rezultati

Celotni prihodek primerjan z lanskim letom beleži sicer

rast, ki bi bila razveseljiva, če te rasti ne bi spremljala visoka stopnja rasti cen. Le-te so višje:

— proizvajalne cene za 51,8%,

— cene na drobno za 48,8%.

Struktura celotnega prihodka se je bistveno spremenila v temeljni organizaciji smuči, kjer je zaradi prerazporeditve izvoza v drugo polletje zabeležen padec izvoza v primerjavi z letom 1980. Nasprotno pa v temeljni organizaciji plastika beležimo strukturno spremembo v dobro izvoza.

V poglavju porabljenih sredstev moramo posebej omeniti: delež stroškov porabljenih surovin in materiala v vseh porabljenih sredstvih znaša 64,8%. Vsekakor so ti stroški področje, kjer lahko mi sami

naiveč storimo za čvrstejšo gospodarjenje, to je tudi naša glavna obveznost, ki smo jo sprejeli s stabilizacijskim programom. Pričeti moramo z bolj racionalno uporabo, varčevanjem in skrbjo nad zalogami. Tako bomo prispevali k znižanju stroškov in povečanju dohodka, kar mora biti naš temeljni cilj.

Dohodek, ki je bil v primerjavi z letom 1980 kar precej presežen: od 25% v plastiki do 58% v TOZD smuči, je bil razporejen skladno s samoupravnimi sporazumi, pogodbami in zakonom.

Posebej smo ob tem dolžni napisati, da so bili ob takem dohodku in družbenem dogovoru doseženi naslednji povprečni osebni dohodki:

— TOZD smuči 10.240,— din, kar je 51% več kakor lani ali za 4,6% več kakor so porasli življenjski stroški,

— TOZD športno orodje 12.339,— din ali 65% več kakor lani in 18,6% več kakor so porasli življenjski stroški,

— TOZD plastika 12.693,— din ali 50% več kakor lani in 3,6% več kakor so porasli življenjski stroški,

— TOZD trgovina 11.378,— din ali 34% več kakor lani in 12,4% manj kakor so porasli življenjski stroški,

— TOZD inštitut 14.277,— din ali 45% več kakor lani in 1,4% manj kakor so porasli življenjski stroški,

— TOZD vzdrževanje 11.677,— din ali 58% več kakor lani in 11,6% več kakor so porasli življenjski stroški,

— delovna skupnost skup-

nih služb 12.374,— din ali 44% več kakor lani in 2,4% manj kakor so porasli življenjski stroški.

Življenjski stroški so porasli za 46,4%.

Finančna razmerja v temeljnih organizacijah so tudi odraz splošnih gospodarskih razmer, ki se kažejo v naslednjem:

— rast denarnih sredstev na žiro računih ni skladen z rastjo obsega poslovanja,

— kreditov pri bankah ni bilo mogoče najemati, razen za izvoz,

— terjatve, predvsem do tujine, so v porastu,

— obveznosti do dobaviteljev doma in v tujini pa so poravnane v predpisanem roku,

— razlika med terjatvami do kupcev in obveznostmi do dobaviteljev je pozitivna,

— zaloge so v porastu, predvsem zaloge gotovih izdelkov v TOZD-u smuči,

— vse obveznosti iz naslova odplačila najetih kreditov so bile ob rokih plačane.

Meseci, ki so pred nami, nam nalagajo izredne obveznosti:

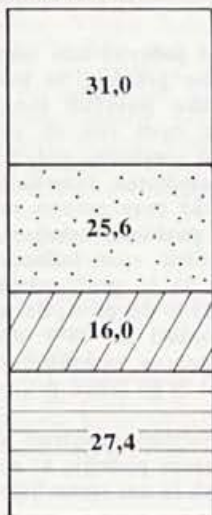
— doseči moramo pozitivno devizno bilanco, kar pomeni izvoziti več kakor uvozimo,

— vse temeljne organizacije morajo zmanjšati stroške in povečati dohodek, s tem pa doseči delitveno razmerje ob koncu leta: 70% za osebne dohodke in 30% za sklade. Če tega ne bomo dosegli, ne bo dodatnih sredstev za osebno porabo in nove naložbe v razširjeno reprodukcijo in družbeni standard.

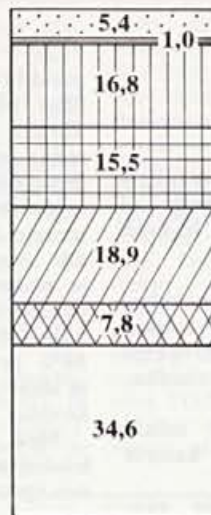
Pavel Koder, iur.

TOZD: 1 SMUČI

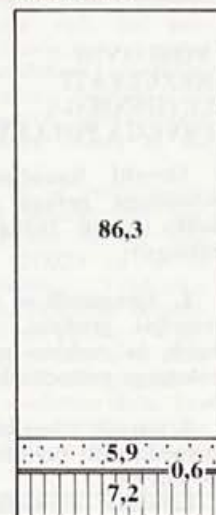
Struktura celotnega prihodka %

Struktura dohodka

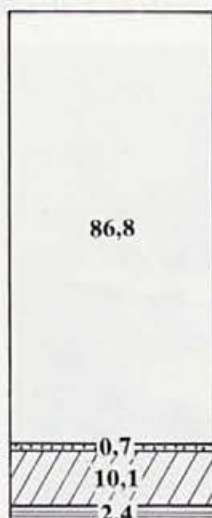

Struktura čistega dohodka %

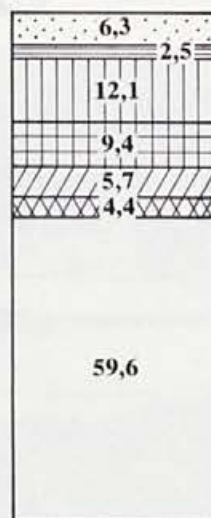

TOZD: 2; I. polletje 1981 ŠPORTNO ORODJE

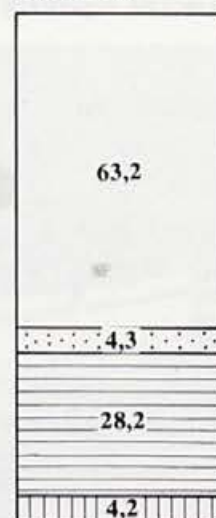
Struktura celotnega prihodka %

Struktura dohodka

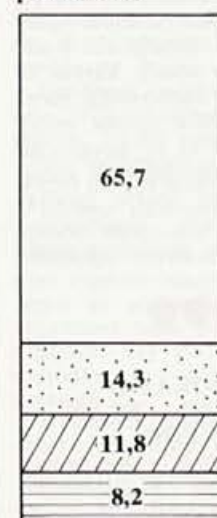

Struktura čistega dohodka %

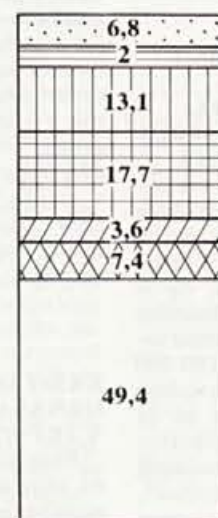

TOZD: 3; II. polletje 1981 PLASTIKA

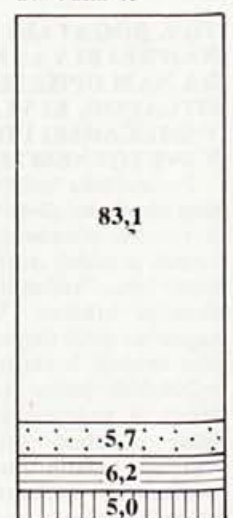
Struktura celotnega prihodka %

Struktura dohodka

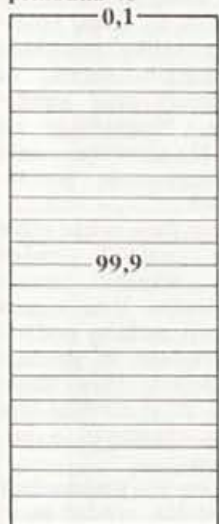

Struktura čistega dohodka %

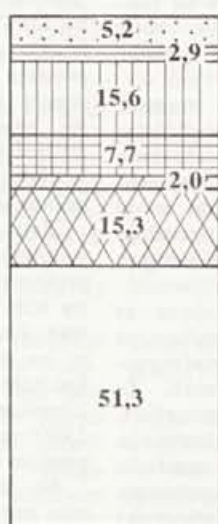

TOZD: 4 TRGOVINA

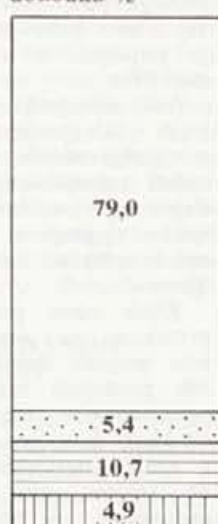
Struktura celotnega prihodka %

Struktura dohodka

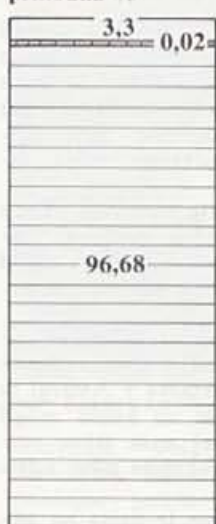

Struktura čistega dohodka %

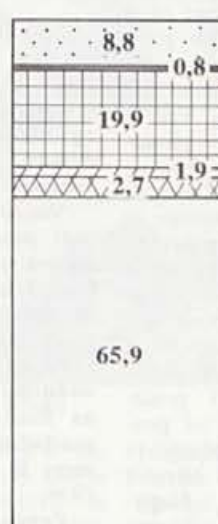

TOZD: 7 Skupne službe

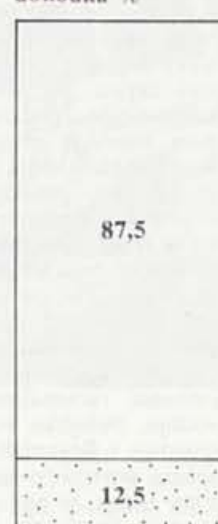
Struktura celotnega prihodka %

Struktura dohodka

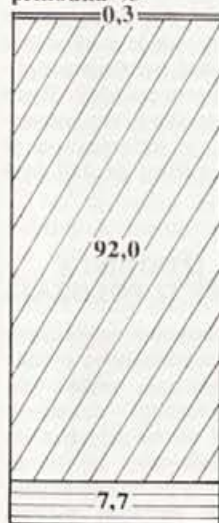

Struktura čistega dohodka %

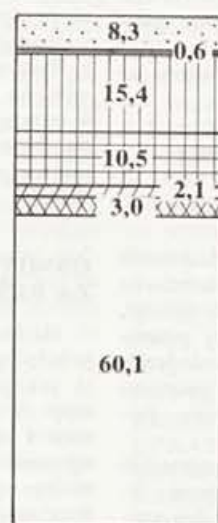

TOZD: 5 INŠTITUT

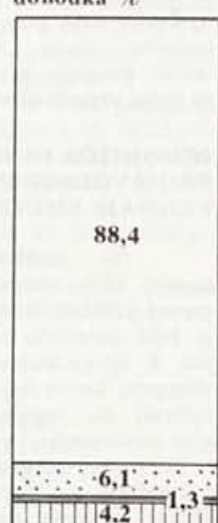
Struktura celotnega prihodka %

Struktura dohodka

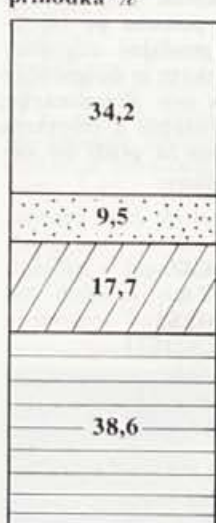

Struktura čistega dohodka %

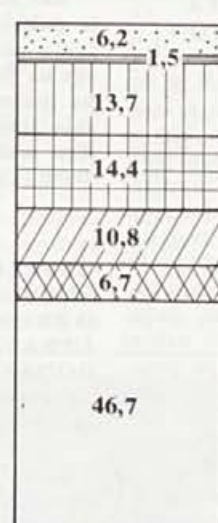

OZD ELAN

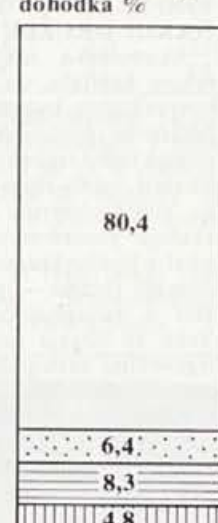
Struktura celotnega prihodka %

Struktura dohodka

Struktura čistega dohodka %

Legenda:

- domači trg
- izvoz
- v DO
- ostalo

Legenda:

- prispevki SIS
- davki in prispevki
- DSSS
- posp. amortizacija
- obresti
- ostalo
- čisti dohodek

Legenda:

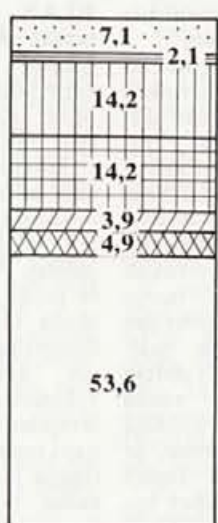
- osebni dohodki
- skupna poraba
- poslovni sklad
- rezervni sklad

TOZD: 6 VZDRŽEVANJE

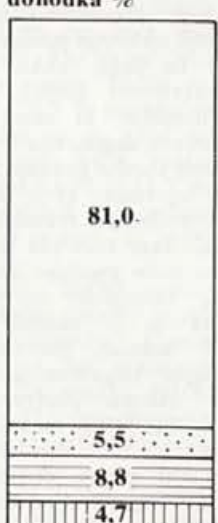
Struktura celotnega prihodka %

Struktura dohodka

Struktura čistega dohodka %

ELAN

»Elan Skandinavija« odkupil trgovsko firmo Ryon na Švedskem

(Nadaljevanje s 1. strani)

ima Elan boljše poslovne odnose s socialističnim svetom kot ostali proizvajalci (klirinško področje) in zato te krize tako hudo ne občutimo. Smo pa v težki zagati z deviznimi sredstvi zaradi padca izvoza na konvertibilno področje. Vse to nam narekuje izredno pazljivost pri planiranju proizvodnje in prodaje, poostrene ukrepe v potrošnji deviznih sredstev in na ta sredstva vezane materiale za proizvodnjo smučí, kvalitetni izdelki in vse ostale ekonomske ukrepe od discipline pri delu do izkoriščanja delovnega časa, ki prispevajo k pocenitvi oziroma racionalizaciji proizvodnje. Nekoliko bolj od proizvodnje in Begunjah občutijo te krize pritiske v naših obratih Elan Brnca, še bolj pa v Haparandi na Švedskem, ker je kriza bolj prizadela proizvodnjo tekaških kot alpskih smučí.

PROSIMO ŠE, ČE NAM KRATKO NAVEDETE RAZLOGE ZAKAJ SMO SE ODLOČILI ZA NAKUP DRUŽBE RYON

Ekonomska zakonitost narekuje kapitalu, da beži iz nekonjunkturne industrije v konjunktorno proizvodnjo. Isto se dogaja tudi s trgovino, zato marsikateri veliki trgovci zapuščajo zimsko-športne izdelke in skušajo preorientirati svoj kapital v konjunkturke artikla. Po domače rečeno — podgane bežijo s potaplajoče se ladje. Tako se dogaja tudi z našimi trgovskimi zastopniki po posameznih državah. Zmanjšujejo prodajo oziroma naročila pri nas in skušajo najti nadomestne artikla z drugih področij. To nas navaja k temu, da razmišljamo o lastni distribucijski mreži v svetovnem merilu. Z enim zamahom nismo sposobni prevzeti vsega in to iz finančnih, kadrovskih in organizacijskih razlogov. Delno pa nas ovirajo tudi naši togi predpisi o ustanavljanju podjetij v tujini. Zato pristopamo postopoma k prevzemanju lastne iniciative prvenstveno na tistih trgih od katerih smo življenjsko odvisni (kamor največ izvažamo).

V letošnjem letu se nam je ponudila prilika za odkup našega zastopstva, firme RYON na Švedskem, razmišljamo pa že naprej o prevzemu zastopstva v ZDA in Kanadi.

Smatramo, da bomo s tem veliko bolj elastični v kriznih obdobjih, da bomo lažje parirali konkurenci, ker bo življenje naše trgovske organizacije povezano z življenjem Elana in bo s tem naš interes na svetovnem trgu zastopan drugače, kot pa je danes po tretji osebi.

MEDNARODNA POSLOVNA USMERITEV ELANA

Elan je v zadnjih letih naredil izreden prodor na svetovnem trgu. To je narekovala naša mednarodna usmeritev, saj ogromne količine naših izdelkov, predvsem smučí, izvozimo.

Vse to pa je zahtevalo od nas tudi pomembne poslovne odločitve o enotah v tujini, saj bi bilo delo brez teh skoraj nemogoče.

Ta proces mednarodne širitve pa zgolj z dvema proizvodnima enotama v Avstriji in na Švedskem ne bomo mogli zaključiti, saj nam tržne razmere že narekujejo nove odločitve.

Znana nam je kriza na področju prodaje zimsko-športnih artiklov in propad velikega števila manjših proizvajalcev in mora nam biti jasno, da bomo lahko napredovali samo s stalno rastjo.

Kot nov korak v tej smeri se je pokazala potreba po izboljšanju naše prodajne organizacije na Švedskem in dolgoročno na področju cele Skandinavije, zato smo pristopili k reševanju tega problema in prišli do sledečih zaključkov:

IZVLEČEK IZ ELABORATA O EKONOMSKI UPRAVIČENOSTI DODATNEGA VLAGANJA V ELAN SKANDINAVIEN

TRENTNI POLOŽAJ ELANA NA TRGU

Od leta 1975 je Elan naredil velik korak naprej tako v povečanju proizvodnih kapacitet, kot tudi pri pridobivanju večjih tržnih deležev na posameznih pomembnejših tržiščih. Tako je vgrajena proizvodna kapaciteta v letu 1980 že dosegla 900 000 parov smučí v štirih proizvodnih enotah. Največja je v Elan Begunje in znaša 500 000, sledi obrat v Avstriji z 200 000, enota v Haparandi s 170 000 in obrat v Kočevju s 30 000 pari smučí. Strmi prodajni trendi so bili razlog, da smo se čim bolj poizkušali približati velikemu povpraševanju, katero je vladalo po naših izdelkih. Povpraševanje pa je bilo še toliko večje, saj smo ravno v tem času dosegli vrhunec naših marketinških vlaganj, ki so se odražala v dobro pripravljenih akcijah po posameznih tržiščih kot tudi v izrednih rezultatih našega tekmovalnega teama.

Takoj za tem pa so se začeli normalni tržni odnosi rušiti. Dve slabi zimi v ZDA in Kanadi in hiperprodukcija, ki je preseгла povpraševanje za skoraj 3 mio. parov smučí, vse to je pripeljalo v težak položaj tudi Elan.

Vsi zastopniki so namreč kljub sklenjenim pogodbam o dolgoročnem poslovanju začeli zmanjševati svoje prodajne količine, tako da se je veliko vlaganje v proizvodnjo začelo odražati tudi v zalogah Elana.

Kljub vsem poizkusom in pritiskom na zastopnike, ni bilo mogoče doseči načrtovanih prodajnih rezultatov. Že pred to krizo smo ugotavljali, da kljub dobremu sodelovanju z našimi zastopniki vendarle ne smemo biti popolnoma zadovoljni, saj so zastopniki svoje interese še vedno posvečali sebi ne pa Elanu. Tako se je začela vedno močnejše porajati ideja o lastnih prodajnih organizacijah na pomembnejših tržiščih v tujini. Tak ukrep se kot pravilen že kaže v Avstriji, koder smo poleg naše proizvodne enote začeli tudi lastno prodajo in rezultati so za sedaj vzpodbudni.

IZHODIŠČA IN STANJE PROIZVODNJE IN PRODAJE SMUČI ELAN

Na osnovi izdelanih analiz, ki so nam predstavile precej kritično stanje v panogi, je bilo potrebno takoj pristopiti k sprejemanju določenih ukrepov, kateri naj bi ustrezno vplivali na spremenjene pogoje poslovanja.

Eden najpomembnejših zaključkov v sklopu nove izdelane strategije pa je bil vsakakor, da se mora naša odvisnost od zastopnikov v tujini (glede na velike proizvodne kapacitete) zmanjšati. To pa bo mogoče doseči samo z večanjem vpliva nanje, oziroma z vlaganjem kapitala in hkratnim prevzemanjem kontrole nad njihovim poslovanjem.

Le tako lahko dolgoročno razvijamo lastno podjetniško filozofijo, ki mora imeti določena zagotovila v zvezi z dovolj visoko prodajo. Prvi korak v tej smeri, ki je pokazal zelo vzpodbudne rezultate je Avstrija. Tam smo bili do takrat ko so našo prodajo imeli v rokah še zastopniki na ničli, stanje pa se je začelo popravljati z lastnim prevzemanjem prodajne organizacije, ki deluje v sklopu proizvodne enote Brnca. Glede na to, da prodaja poteka tako šele 3 sezone, je 6.000 parov prodanih smučí zelo vzpodbuden dober rezultat.

V tem primeru se je poslovna odločitev pokazala kot pravilna. Zelo podobna problematika pa se je začela kazati tudi na Švedskem. Zahteve in pogoji na tem tržišču so dokaj specifični, saj je veliko predvsem prodaje tekaških smučí, ki precej prednjači pred alpskimi smučmi. Nasploh je na področju Skandinavije zelo veliko povpraševanje po tekaških smučeh.

Zato smo v času velike tržne konjunktur odločili začeti proizvodnjo tekaških smučí na tem področju. V ta namen smo ustanovili mešano podjetje za proizvodnjo in prodajo športnih izdelkov Elan Skandinavien, ki je v začetku leta 1980 začelo obratovati s kapitalom Elana.

Na začetku je proizvodnja zelo dobro stekla, vendar pa je trg že kazal določena nenormalna gibanja.

Tudi naš zastopnik na tem trgu RYON AB je svoje aktivnosti nekoliko zmanjšal, tako da je stanje postalo dokaj kritično. Niso pa samo tržne razmere vplivale na slabo stanje v prodaji, ampak je tudi stanje v Ryonu dokaj neugodno vplivalo na celoten položaj. Ryon je namreč sestrška firma koncerna Monark, v katerem pa je interes po tej firmi že dalj časa slabel.

OSNOVNA IZHODIŠČA ZA REŠITEV IZ POLOŽAJA

Na osnovi navedene situacije je bilo ugodnih inčič za rešitev iz takega položaja malo. Pti-stop k likvidaciji nekaterih enot v tujini ne bi pripeljal do ugodnih rezultatov, saj bi to močno vplivalo na image Elana. Istočasno pa bi tudi močno prizadelo completeness ponudbe firme kot celote, saj so bili proizvodni programi postavljeni po principu dopolnjevanja oz. konkretno:

ELAN Begunje — kvalitetne alpske in tekaške smučí

ELAN Avstrija — poliuretanske smučí

ELAN Skandinavija — cenejše lesene tekaške smučí obrat Kočevje — cenejše lesene, otroške in skakalne smučí.

Likvidacija katerekoli od enot bi se dolgoročno zagotovo pokazala kot napačna odločitev, saj bi tako del programa izostal. Pri tem pa bi rad omenil še pojav, s katerim se trenutno sooča vsa svetovna smučarska industrija — to je močan proces koncentracije kapitala, v katerem pa si Elan kot proizvajalec iz Jugoslavije ne more najti pravega mesta. Ta koncentracija je namreč močno nacionalno pogojena saj je združevanje moči predvsem opazno

med avstrijskimi, francoskimi in ameriškimi proizvajalci.

V tem procesu Elanu praktično ne ostane nobena druga možnost kot usmeritev v smeri mednarodnega podjetja z enotami na pomembnejših tržiščih in močnim lastnim proizvodno — prodajnim zaledjem.

To pomeni, da bi morali v najkrajšem času dokončno prevzeti v lastne roke poslovanje zastopnikov, ki danes vodijo največji del naše prodaje, ki predstavlja okrog 90 % izvoza. Celoten proces bi seveda vodili in nadzirali iz Jugoslavije.

Kot prva konkretna možnost za tak pristop se nam je pokazala Švedska. Na tem trgu smo namreč delno zaradi tržnih razmer, precej pa tudi zaradi slabega poslovanja našega zastopnika močno padli v tržnem deležu.

Naš večletni zastopnik firma RYON AB, namreč v sklopu koncerna MONARK ni več imel pravega interesa za nadaljnje delo v panogi, zato je prišlo do predloga, naj bi Elan kot največji dobavitelj RYona odkupil to firmo od koncerna Monark in tako začel dokončno voditi tudi uvozno izvozne posle v sklopu že ustanovljenega mešanega podjetja Elan-Skandinavien, v katerem bi bil Ryon samostojna sestrška firma.

Na ta način bi dosegli direktno kontrolo nad prodajo na tem trgu, kar pomeni precejšen dvig, istočasno pa bi začeli sami voditi tudi močno trgovsko dejavnost, kar bi močno zmanjšalo stroške poslovanja.

Skozi tako postavljeno organizacijo bi seveda lahko bistveno lažje nadzirali prodajo naših izdelkov, istočasno pa se odpira možnost direktne prodaje tudi na ostalih tržiščih — predvsem Finske in Norveške.

Ta možnost se je pokazala dolgoročno gledano precej bolj zanimiva, zato smo tudi pristopili k podrobnejši obravnavi te možnosti.

NAMEN ODLOČITVE

Predmet poslovne odločitve je ustanovitev oziroma nakup veleprodajne organizacije na Švedskem, ki se bo bavila s prodajo športnih izdelkov na švedskem trgu.

Glavni cilji te odločitve so:

- izboljšati prodajno poslovanje DO v Begunjah kot tudi ostalih enot v inozemstvu
- povečati obseg izvoza drugih izdelkov lastne proizvodnje (ne samo smuči) ali tuje proizvodnje (trenerke, čevlji, palice itd.)
- povečati relativni delež na švedskem trgu s pomočjo lastne prodajne organizacije.

S to odločitvijo DO Elan Begunje zasleduje svoj dolgo-

ročni strateški koncept: pridobiti večji delež svetovnega trga v smučarskem športu, pridobiti ne samo trg preko drugih prodajnih organizacij, od katerih je Elan življenjsko odvisen, temveč to odvisnost znižati na minimum s tem, da Elan svojo proizvodnjo plasira na trgu preko svojih prodajnih organizacij tako doma kot v tujini. S tem konceptom se spreminja takorekoč kvantiteta v kvaliteto, proizvodni koncept v marketing koncept, prihodkovni koncept pa v kvalitetnega — dohodkovnega.

OPIS DOSEDANJIH AKTIVNOSTI

Do sedaj je DO ELAN v okviru predvidene odločitve — nakupa prodajne firme in osvojitve koncepta internacionalizacije Elana — opravil naslednje aktivnosti:

— pristopilo se je k analizam konceptov

— iskane so bile možnosti nakupa oz. ustanovitve prodajne firme v Skandinaviji

— izdelana je bila ekonomska analiza firme RYON AB Hudiksvall in ugotovljene prednosti pri nakupu le-te

— vodena so bila pogajanja z lastniki Ryon-a in sklenjena je bila pogodba o nakupu (kupec je Elan Skandinavien — Haparanda)

— pristopilo se je k reorganizaciji RYON-a

— imenovan je bil delegat iz Elana za Skandinavsko področje.

POVZETEK EKONOMSKE UPRAVIČENOSTI USTANOVITVE OZ. NAKUPA FIRME RYON AB HUDIKSVALL

Prodajni program firme RYON je izredno širok in obsega preko 13.000 izdelkov. Glavna dejavnost je prodaja na debelo na Švedskem in drugih trgih.

Prodaja je v firmi naraščala v zadnjih letih od 26,1 mio kron v sezoni 75/76 na 55,2 mio kron v sezoni 79/80 oz. po stopnji 20,5 % povprečno letno, dobiček se je gibal od 0,6 do 1,4 mio kron, rentabilnost pa med 4,6 % in 13,7 %. Število zaposlenih je variralo med max. 59 in min. 41 zaposlenimi.

V realizaciji 79/80 predstavljajo zimsko športni artikli 65 % vse realizacije, Elanov delež pa je v tej realizaciji celo 38 %. Za sezono 80/81 prognozirajo 55,0 mio prometa, firma pa v tej sezoni ne bo ustvarila dobička.

Po pregledu firme (organiziranosti in ekonomike) lahko ugotovimo, da je dokaj dobro organizirana, da pa trenutno

Nov Elanov kombi za Brncu

potrebuje kvalitetnega komercialista za vodenje dobre prodajne politike; znižati se morajo predvsem fiksni stroški. Ob likvidaciji firme in pri tromesečnem likvidacijskem

postopku bi lahko za firmo iztržili med 4,2 do 5,3 mio Skr čistega, to pa pomeni, da je prodajna cena 3,5 mio Skr dokaj ugodna.

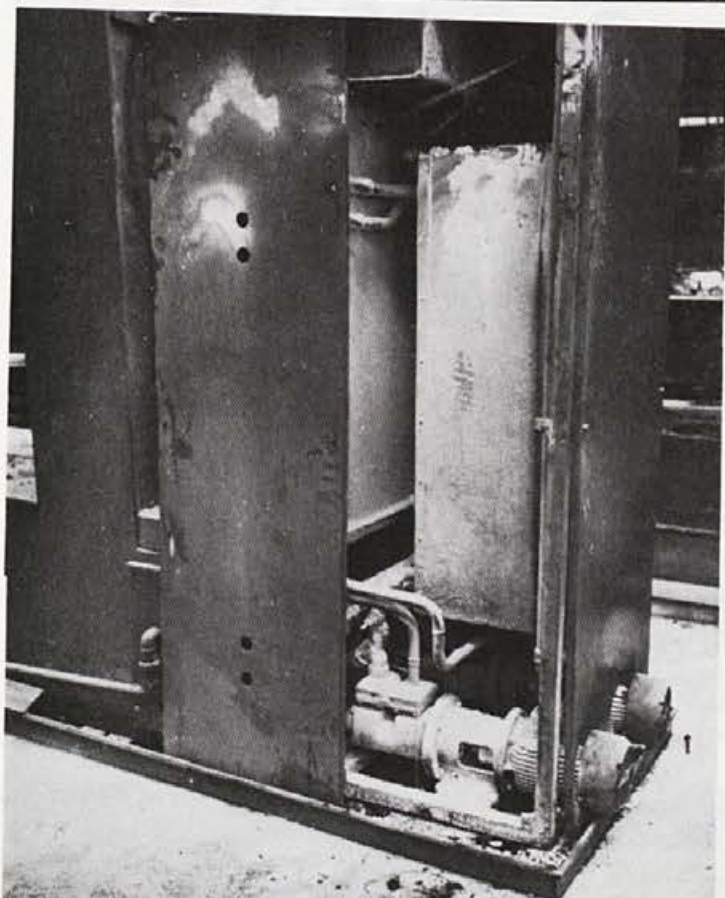
Prognoza poslovanja do leta 1986 izkazuje naslednje globale: (v mio Skr)

	1982	1983	1984	1985	1986
Prodaja	45	55	61	67	75
Dobiček	-0,5	-0,4	0,6	2,0	3,0
Št. zap.	40	45	48	51	55

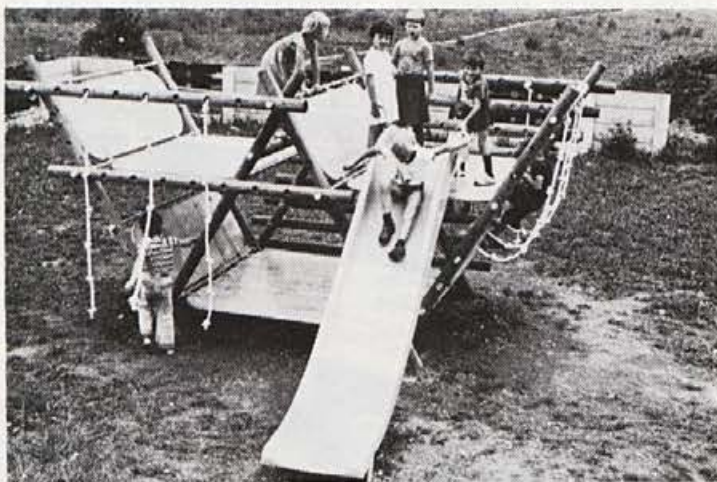
V osnovi pričakujemo, da bo prodaja proizvodov iz Jugoslavije naraščala najmanj za 10 % letno (fizično). Pričakujemo tudi, da bomo transferrirali vsaj 10 % ustvarjenega dobička v Jugoslavijo, preostali del dobička pa bomo vlagali v obratni kapital firme Ryon

ali Elan Skandinavien Haparanda — LHB Frankfurt / Main (3,4 mio Skr) po 14 % obrestni meri 0,625 % dodatka za dobo 7 let ob 2 letnem moratoriju.

Naložba je tako dokaj rentabilna saj predvidevamo, da bo vrnjena že v 4,5 letih.

Požar na stiskalnici smuči je bil takoj pogasjen

Igralo v naravi se razlikuje od makete le v podrobnosti in nudi dovolj možnosti za otrokov fizični razvoj

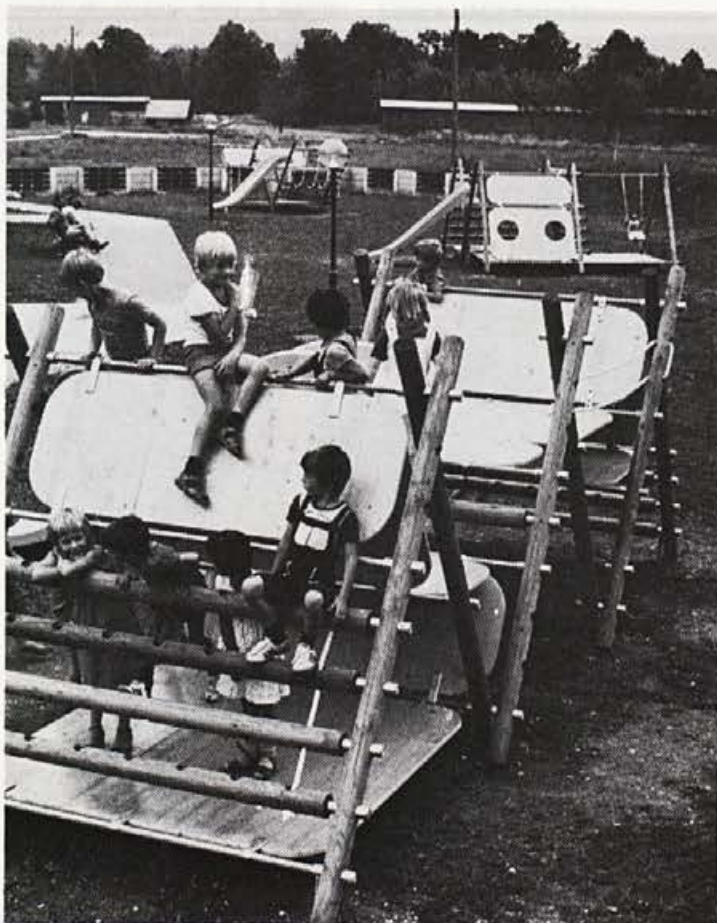
Nova oprema otroških igrišč

Po lanskoletni premierni predstavitvi igral iz sistema »A« na beograjskem sejmu učil, smo to poletje opremili igrišče pri VVZ Lesce, ki bo naš testni poligon. Otroci so igrala že vzljubili, vendar pri odločitvah o nakupu ne vplivajo njihove žareče oči, temveč strogi pogledi raznih komisij in premenogokrat interesi vzgojiteljev in pedagogov.

Ob konstruiranju sistema smo se dodobra seznanili s čermi, ob katere lahko nasede takšen projekt in prav zato želimo igrala optimalno stestirati, kar bomo izvedli s po-

močjo Katedre za otroško psihologijo pri ljubljanski filozofski fakulteti z metodo opazovanj. S tem želimo pridobiti verodostojno psihopedagoško mnenje strokovnjakov s tega področja in hkrati pripomoči, da se bolj sistematično pristopa k problematiki, ki je za vzgojo otrok izredno pomembna. Vzoredno s testiranjem tečejo propagandne akcije, ki naj pripomorejo k popularizaciji sistema »A« kot univerzalne opreme otroških igrišč, saj si je že davno tega Elan na tem polju utrdil svoj renome.

Janez Urbanc, dipl. ing. arh.

Otroci si zvirale ne puste vzeti in jih nenehno oblegajo

Merilo izkoriščanja delovnega časa

Dnevno se delavci ali samoupravni organi obračajo na strokovno službo, zadolženo za delitev sredstev za osebne dohodek z zahtevo ali pripombami glede nagrade po merilu IDČ. Te pripombe se nanašajo na nagrado za IDČ za delavce, ki so se ponesrečili pri delu.

Vsem skupaj bi rad pojasnil, da se s tem ne moremo sprizajziti in take zahteve zavračamo z naslednjim pojasnilom:

Obračun za nadomestila za bolovanje (izvor ni pogoj) je na osnovi povprečnega neto osebnega dohodka v preteklem letu. Ta povprečni neto osebni dohodek pa se izračuna na osnovi izplačil za:

- OD po času,
- OD po učinku,
- plan proizvodnje in prodaje,
- dodatek na nočno delo,
- dodatek za delo na nedeljo,
- dodatek za delo na praznik,
- dodatek na stalnost,
- kvaliteta proizvodnje,

- dodatek na pogoje dela,
- IDČ,
- dodatek na deficitarnost,
- provizijo (predstavniki),
- dodatek na minulo delo,
- faktor uspešnosti,
- nadomestila za praznike, letni dopust, izredni dopust, izobraževanje, zastoji in vojaške vaje.

Če si sedaj pozorno ogledamo osnove za obračun nadomestil za bolovanje vidimo, da je v to osnovo vključena tudi nagrada za IDČ. In tisti, ki zagovarjajo stališča, da bi delavci, ki so se ponesrečili pri delu morali prejemati še nagrado po IDČ, želijo takim delavcem priznati dodatno nagrado in ga stimulirati, da bi tako nesrečo povzročil. S tem bi taki delavci bili v privilegiranem položaju pred delavci, ki redno in varno opravljajo svoje delo. Toliko v premislek.

Lado Hegedič, ing.

Izkoriščanje delovnega časa v I. polletju 1981

Število plačanih in neplačanih ur vseh zaposlenih se je v prvi polovici leta 1981 znižalo v primerjavi z enakim obdobjem leta 1980, kar smo videli že pri indeksu zaposlenih v polletni bilanci o kateri smo ravno v tem času razpravljali na delovnih skupinah.

Iz tabele je razvidno, da smo v letošnjem prvem polletju porabili za 1% manj časa za delo in da se je povečala odsotnost predvsem na račun praznikov in dopustov ter bolniške odsotnosti.

Oglejmo si podatke v številkah:

Naziv:	štev. ur 1980	%	štev. ur 1981	%
Prisotnost na delu	984.533	85,14	965.349	84,16
Nadure	19.442	1,68	14.946	1,30
Vojaške vaje	4.480	0,38	2.629	0,23
Prazniki	31.082	2,69	38.559	3,36
Letni dopust	34.432	2,98	34.688	3,00
Izredni dopust	1.623	0,14	1.920	0,17
Izobraževanje	1.948	0,17	1.984	0,17
Zastoji	2.431	0,21	906	0,08
Nesreče pri delu; do 30 dni	3.148	0,27	4.420	0,39
Bolovanje do 30 dni	29.516	2,55	30.392	2,65
Bolovanje nad 30 dni	21.224	1,84	21.148	1,84
Porodniški dopust	16.076	1,39	26.168	2,28
Nesreče pri delu nad 30 dni	2.272	0,20	—	—
Nega, spremstvo	2.856	0,56	2.756	0,24
Skupaj:	1.156.354	100	1.147.404	100

Lado Hegedič, ing.

DG – 100 Elan spet zmagal

(Nadaljevanje s 1. strani)

Za Ivom Šimencem v letu 1979 in Janezom Pintarjem lani je tudi na letošnjem državnem prvenstvu v jadralnem letenju, ki je bilo od 19. 7. do 1. 8. v Novem Sadu, zmagalo letalo naše proizvodnje, tokrat s pilotom Igorjem Kolaričem, članom Aerokluba Ptuj.

Njegova zmaga, ki za večino poznavalcev pomeni nemalo presenečenje, je plod kvalitetno enakomernega letenja v vseh sedmih tekmovalnih disciplinah, pa čeprav si jo je priboril v zadnjem tekmovalnem dnevu, ko je prehitel od prve discipline vodečega Celjana Črta Rojnika, ki je letel s standard cirrusom.

Letošnje prvenstvo je bilo po udeležbi rekordno, saj je sodelovalo kar 48 tekmovalcev (36

v standardnem in 12 v odprtem razredu), od tega kar četrtina z Elanovimi jadralnimi letali. Številni ekipe Alpskega letalskega centra, ki je na republiškem prvenstvu v Slovenji Gradcu osvojila prva štiri, 7. 11. in 13. mesto, pa tokrat ni uspel niti približno podoben rezultat. Vsekakor pa se je potrdila premoč pilotov iz SRS, saj so se med desetorico prvovrščenih vrinili le trije Novosadčani. V slabo zasedenem odprtem razredu je zmagal Novomeščan Jože Keršič, izven konkurence pa je bil premočno najboljši Madžar Halasi.

Končni vrstni red:

1. Kolarič AK Ptuj 6301 (DG 100 G Elan), 2. Rojnik 6265 (st. currus), 3. Starović

6035 (Cirrus 75) oba AK Celje, 4. Gatolin Novi Sad 5757, 5. Šimenc ALC 5655, 6. Stepanov Novi Sad 5648, 7. Thaler ALC (DG 100 G Elan) 5551, 8. Stariha AK Ljubljana (DG 100 G Elan) 5425, 9. Štrukelj ALC 5367, 10. Filko N. Sad 5312, ... 18. Čerin ALC 4515, 21. Potočnik ALC 4416, 22. Pintar ALC 4356.

Za Elanove delavce, pa čeprav tokrat v vlogi tekmovalcev in pomočnikov je bilo državno prvenstvo tudi najboljše priložnost za navezovanje stikov z uporabniki letal naše proizvodnje in številnimi interesenti za nakup iz drugih republik. Seveda pa niso manjkali tudi prenekateri strokovni »službeni«

posegi na številnih sodelujočih DG-jih.

Posebno zanimanje je nedvomno požela naša »stoenka« — DG 101 G Elan s tekmovalno številko E 2, ki kmalu ne bo več edini primerek izboljšane verzije na našem nebu. Brez dvoma še nadalje raste zanimanje za naša letala tudi doma, resno pa so po njih spraševali še madžarski reprezentanti, ki so na prvenstvu sodelovali kot gostje.

Vsekakor je letošnje državno prvenstvo na športnem letališču Čenej pri Novem Sadu lepo uspešno, čeprav je bilo nekaj organizacijskih spodrslijajev.

Tone Čerin dipl. ing.

»Avio revija« ne pozna Elana

V Tedenskem poročevalcu smo že pisali o članku AVIO REVIIJE, glasila Zveze zrakoplovnih združenj Jugoslavije (št. 2. junij 1981) z naslovom »Jastreb afirmiše Jugoslaviju«.

Med drugim dopisnik z inicialkami D. K. govori o razvoju DO »Jastreb« v Vršču in pravi, da »Jugoslavija prvi put izlazi na svetsko tržište sa ovakim tipovima svojih jedrilica« in »da je Jastreb iz Vršca jedina radna organizacija u nas, koja proizvodi plastične jedrilice«.

Vsa stvar ne bi bila niti toliko občutljiva, če ne bi ta revija bila uradno glasilo Zveze zrakoplovnih združenj Jugoslavije. Po dveh in pol letih proizvodnje jadralnih letal v Elanu, kjer je bilo izdelanih že 75 letal tipa DG — 100 Elan, od katerih jih je bilo izvoženih kar 64 komadov ali 88%, bi pa že lahko prišel glas o tem do Beograda, Uzun Mirkove ulice, kjer je redakcija omenjene revije.

Poleg tega pa že dve leti zapovrstjo dosegajo Elanova jadralna letala izredne rezultate na republiških in državnih prvenstvih in na mednarodnih tekmovanjih.

Naštejemo jih le nekaj:

- Državno prvenstvo Švice 1980 — 1., 3., 4. in 5. mesto
- Državno prvenstvo Nizozemske 1980 — 1. mesto
- Državno prvenstvo ZRN 1980 — 7. mesto
- Državno prvenstvo Avstrije 1980 — 2. mesto
- Državno prvenstvo SFRJ 1980 — 1. mesto

- Prvenstvo Slovenije 1980 — 1. mesto
- Državno prvenstvo SFRJ 1981 — 1. mesto
- Prvenstvo Slovenije 1981 — 1. mesto

Podatke o dosežkih v inozemstvu v letu 1981 vam bomo posredovali v eni od prihodnjih števil »Smučine«, ko bodo zbrani podatki iz celega sveta.

Ni naš namen negirati uspehe tovarne jadralnih letal »Jastreb« v Vršču, katero Elan dobro pozna kot proizvajalca jadralnih letal, ki pri vsem tem nima ničesar, pač pa opozoriti na »pozabljenost« tako eminentne revije, ali pa morda celo namerne ignoracije Elana v naši javnosti. Če je to drugo, potem je to slaba usluga pri naših naporih izpopolnitve in dopolnitve vrzeli v jugoslovanskem zračnem prostoru prav na področju proizvodnje kvalitetnih jadralnih letal.

Prav gotovo je zanimanje za Elanova jadralna letala na zapadnem tržišču večja kot pa doma. Visoka kvaliteta teh Elanovih izdelkov žanje najvišja priznanja strokovnjakov zahoda in ni slučaj, da prav oni afirmirajo Elan v svetu kot mednarodno priznano tovarno za proizvodnjo jadralnih letal.

Vazduhoplovni savez Jugoslavije se je z dopisom z dne 18. 8. 1981 obrnil na naš kolektiv, da mu damo na razpolago naše jadralno letalo E — 2 za tekmovanje na Balkanskem prvenstvu, katero bo prihodnji mesec v Turčiji. Letalo bo

upravljal eden najboljših jadralnih pilotov Jugoslavije.

Sprašujemo se, če je tako mačehovsko obnašanje domačih krogov do Elana koristno za vso našo samoupravno socialistično skupnost. Prav gotovo ne. Lahko pa je, ali pa

postane koristno posameznikom ali posameznim kategorijam ljudi z raznovrstnimi nameni. To pa bi bila napačna pot pri razvoju jadralstva, ki ni samo športna panoga, temveč tudi sestavni del SLO in družbene samozaščite.

K. S.

Počitniško »tihožitje«

Jadranska »turistična ponudba 1981«

Najboljša fotografija z dopusta

Na razpis za najboljšo fotografijo smo za to številko prejeli le eno, ki jo tudi objavljamo.

Uredniški odbor je sklenil podaljšati razpis še za mesec dni, do naslednje številke »Smučine«, ki bo izšla 15. oktobra 1981 iz razloga, ker marsikdo še nima razvitih filmov z dopusta.

Urednik

Nove kapacitete letovanja na Cresu

Na otoku Cresu, med krajema Miholaščico in Martinščico, gradi PIONIR Novo mesto počitniško naselje (ZAGLAV).

Investitor je Stanovanjska zadruga STANOGRAD iz Zagreba, od katere je ELAN kupil sedem stanovanj za letovanje: tri manjše garsonjere (a 21 kv. m) dve večji garsonjeri (a 28 kv. m) in dve manjši stanovanji (a 38 kv. m).

Po pogodbi bi morala biti stanovanja gotova do 30. 7. 1981, vendar pa je iz posnetka razvidno, da je naselje še vedno veliko gradbišče.

Tone Volčanšek

Martinščica

Miholaščica

Usmerjeno izobraževanje

Generacija, ki bo orala ledino usmerjenega izobraževanja je zaključila osnovno šolanje. Za njimi je naporno šolsko leto pehanja za znanjem in ocenami, mrzlični zadnji tedni nabiti »pisanja« in »spraševanja« so le še spomin. Ne, ne za vse. Nekatere čakajo še sprejemni izpiti!

V petih osnovnih šolah radovljiške občine je končalo osmi razred 371 učencev. 368 jih bo nadaljevalo šolanje, trije pa se bodo zaposlili. Na Občinski skupnosti za zaposlovanje so nam povedali, da se podobno razmerje ponavlja že vrsto let in ni nenavadno. Tudi poklicne aspiracije učencev so bistveno višje od potreb združenega dela radovljiške občine, spet nič nenavadnega. Pač pa se je v primerjavi s prejšnjimi leti bistveno izboljšalo razmerje med družboslovnimi in naravoslovnimi usmeritvami. Na Gorenjskem se je 37,2% učencev odločilo za družboslovje, 62,8% pa je izbralo naravoslovje. V veliki meri je to zasluga akcije usmerjanja in prosvetljevanja, ki so jo opravile šolske svetovalne službe, zunanji sodelavci OZD in skupnosti za zaposlovanje ter splošnih družbenih teženj po omejevanju zaposlovanja v administraciji. Na območju občine Radovljica bo nadaljevalo šolanje le 32 učencev: trinajst na srednji gostinski šoli na Bledu in devetnajst na dislocirani enoti ekonomske šole v Radovljici. Največ, 102, se jih bo vozilo v Kranj, 114 na Jesenice, 53 v Ljubljano, 28 v Škofjo Loko, 19 pa se jih je vpisalo v različne srednje šole širom po Sloveniji.

Predvidevamo, da so učenci poleg zanimanja in nagnjenja za posamezne smeri, pri odločanju upoštevali vsaj še dva kriterija: možnost zaposlitve po končani šoli in prostorsko

bližino šole, ki bistveno pomeni že tako dovolj drago šolanje.

Interes za ekonomsko šolo in gostinsko šolo, ki sta na območju občine se pojavlja, kljub prostorski bližini, šele na 7. in 8. mestu. Sicer pa so se učenci odločili takole: 41 se jih je vpisalo v šolski center za blagovni promet Kranj, 32 na Železarski izobraževalni center Jesenice, 29 v Zdravstveno šolo Jesenice, 23 v Iskra — šolski center Kranj, po 21 na družboslovno in naravoslovno gimnazijo Jesenice ter dvajset v Tekstilni in obutveni center Kranj.

52 učencev, ki so se vpisali v Zdravstveno šolo Jesenice in Iskra šolski center Kranj čakajo še sprejemni izpiti, saj se je za prvo prijavilo 50 učencev preveč, za drugo pa 76.

V tem trenutku za večino večjih problemov ni, kako bo s preusmerjanjem tistih, ki ne bodo opravili sprejemnih izpitov, pa bomo šele videli.

Po sprejemnih izpiti je bilo iz naše občine zavrženih 13 učencev.

Majda Odar

Novici

SPORT — MARKT Nr. 17 XIII:

— Pri Kneisslu tema deskanje ni zamrla, so jo pa začasno zamrzili. Vodstvo, ki ga imajo vodilni iz firme TRAK, hoče počakati, da pride do razjasnitve in očiščevanja na tržišču, doma pa preveriti vse v zvezi z materiali in tehnologijo in ne nazadnje razčistiti še patentna vprašanja. Nato pa bi se morda lahko odločili za ponoven zagon proizvodnje.

— Koncern AMF je odprodal HEAD Sportswear, vendar pa ni govora o tem, da bi prodali še kak drug oddelek. Krožile so govorice, da bi utegnili prodati tudi HEAD SKI, NEAD TENNIS in TYROLIO.

Novo počitniško naselje »ZAGLAV« v gradnji

Nesreče pri delu v I. polletju letošnjega leta

V prvem polletju letošnjega leta je bilo v naši delovni organizaciji 15 nesreč pri delu, 3 nesreče so bile na službeni poti, 2 nesreči pa sta bili na poti na delo oz. z dela. Zaradi nesreč pri delu je bilo izgubljenih 366 delovnih dni ali 24 delovnih dni na eno nesrečo. Ponesrečil se je vsak 66. delavec. Na povprečno število zaposlenih 1030, znaša % nesreč pri delu 2,9.

Analiza nesreč:

1. Gibanje nesreč po kvalifikacijski sestavi ponesrečencev:

NK	PK	KV	VK	skupaj
3	7	5	—	15

Iz prikazanih podatkov je razvidno, da se ponesreči največ polkvalificiranih delavcev, nato sledijo kvalificirani delavci, kar je tudi razumljivo, ker so delavci te strukture zaposleni predvsem na strojih in napravah.

2. Gibanje nesreč po dnevih v tednu:

ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	skupaj
2	2	4	2	4	1	15

Medtem ko je za prejšnja leta značilno, da je bilo največ nesreč v začetku tedna, v prvem polletju letošnjega leta izstopata sreda in petek.

3. Gibanje nesreč po spolu:

moški	ženske	skupaj
9	6	15

Vrsto let nazaj gibanje nesreč po spolu prikazuje podatek, da se zaradi nesreč pri delu poškoduje veliko večje število zaposlenih moških, čeprav je razmerje med zaposlenimi približno enako. V letošnjem letu pa se ugotavlja, da je to razmerje manjše, kar dokazuje, da ženske opravljajo vedno več del in nalog, ki so zahtevnejša in tudi bolj izpostavljena nevarnostim poškodb in obolenj v zvezi z delom.

4. Gibanje nesreč po obratih in oddelkih:

— kovinski oddelk TOZD Šp. orodja	4
— lesni oddelk TOZD Šp. orodja	2
— skladišče surovin DS SS	2
— strojna delavnica TOZD Smučí	2
— skladišče lesa TOZD Smučí	1
— skladišče orodja TOZD Vzdržev.	1
— TOZD Plastika	1
— komunala TOZD Vzdržev.	1
— končna obdelava smučí TOZD Smučí	1
skupaj	15

Iz podatkov gibanje nesreč po obratih in oddelkih v posameznih TOZD je razvidno, da je bilo največ nesreč v kovinskem in lesnem oddelku TOZD Športna orodja. Medtem ko sta v lanskem letu ta dva oddelka imela sorazmerno zelo nizko število nesreč (2 nesreči), je v letošnjem prvem polletju to število zelo visoko.

Razveseljiv je podatek izredno nizko število nesreč pri delu v TOZD Smučí.

5. Gibanje nesreč po viru — načinu nastanka:

— stroji in naprave	7
— transport in manipulacija	3
— padci	3
— ročno orodje	2
skupaj	15

Iz gornjih podatkov je povsem jasno razvidno, da je največ nesreč na strojih in napravah, nato pri transportu in manipulaciji in zaradi raznih padcev, predvsem v zimskem času. To stanje je skoraj isto že vrsto let, zaskrbljujoč je podatek izstopanja nesreč pri delu na strojih in napravah.

6. Gibanje nesreč po vzrokih nastanka:

— nevaren način dela	6
— kršenje varnostnih predpisov	5
— pomanjkljiva zaščita	2
— neurejeni pogoji dela	2
skupaj	15

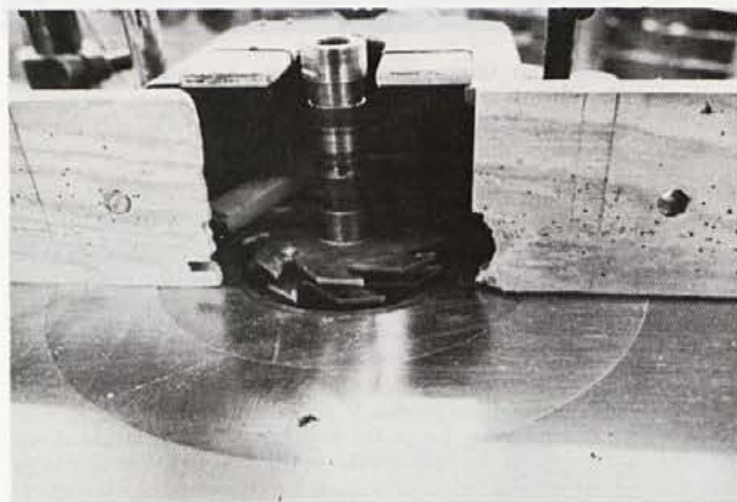
Čeprav je razumljivo, da je vzrokov za nastanek nesreč največ v nevarnem načinu dela in povečanju nevarnosti, je zelo zaskrbljujoč podatek visoko število nesreč zaradi kršenja varnostnih predpisov pri delu in pomanjkljive zaščite.

Zaključek:

Če prikazane podatke o gibanju nesreč pri delu v prvem polletju v naši delovni organizaciji primerjamo s stanjem nekaj let nazaj, lahko ugotovljamo, da po številu nesreč in izgubljenih delovnih dnevih, ni bistvenega odstopanja. Bolj je zaskrbljujoč podatek, da smo v tem obdobju imeli 3 nesreče pri delu, ki so zahtevale invalidnost oz. daljšo delanezmožnost poškodovancev. Vzroki zaradi katerih je prišlo do teh nesreč so bili predvsem premajhna pazljivost in neupoštevanje predpisov iz varstva pri delu.

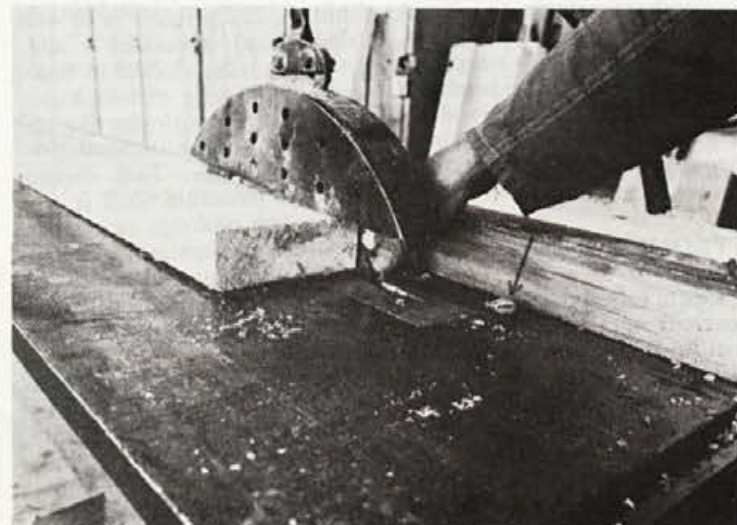
Sorazmerno najtežja nesreča se je dogodila 6. 5. 1981 v lesnem oddelku TOZD Športna orodja. Kritičnega dne je KV mizar B. M. na rezkalnem stroju pripravljaj stroj za delovno operacijo rezkanja prečk za lestve. Pri ugotavljanju višine rezkalnih glav oz. nastavitvi orodja, mu je med obratovanjem potegnilo prečko v ventilacijsko odprtino in s tem v samo območje obdelave. Rezkalni glavi sta mu zagrabilo desno roko in mu poškodovali vseh 5 prstov.

Zaradi posledic nesreče je imenovan še vedno v bolniškem staležu.

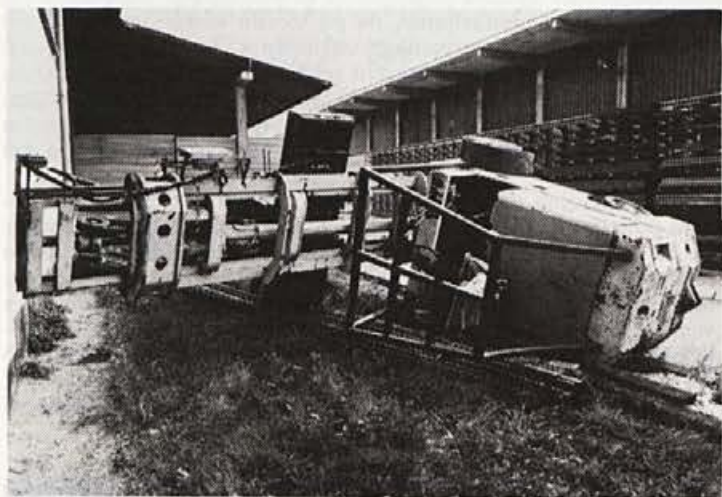
Dne 8. 6. 1981 je v oddelku komunale TOZD Vzdrževanje KV tesar P. F. razžagoval na krožni žagi desko debeline 5 cm z namenom, izdelave moralov za potrebe izdelave oken.

Pri razžaganju oz. izdelavi že prvega morala je delavec po izvršenem vzdolžnem razrezu hotel s palcem desne roke potisniti obdelovanec mimo vodila in vrtečega krožnega lista iz delovne mize stroja. Pri tem delu je prišel s palcem desne roke preblizu rezila, katero mu je odrezalo konico palca. Zaradi posledic nesreče je bil imenovan poleg delne invalidnosti dni v bolniške staležu.

Dne 26. 6. 1981 se je v skladišču surovin opravljala delna inventura vskladiščenega materiala. Delavec L. Š. je namreval odpeljati na tehtanje z viličarjem zložaj ploščatega železa teže 2.100 kg. Ker je bila nosilnost viličarja samo 1.500 kg, se je vozilo pri bočnem dviganju zaradi preobremenjenosti in položaja prevrnilo. Na srečo je delavec utrpel samo poškodbo lične kosti in roke.

Zaradi posledic nesreče je bil imenovan v bolniškem staležu delovnih dni.

Če analiziramo samo opisane nesreče pri delu, lahko ugotovljamo, da obstajajo stalne nevarnosti za podobne nezgode, posebno če smo pri delu premalo pazljivi ali da predpise o varstvu pri delu dosledno ne upoštevamo.

V naši delovni organizaciji v zadnjem času obstaja poseben problem transport, konkretno uporaba vse večjega števila viličarjev. Vozniki viličarjev vse pogosteje dosledno ne upoštevajo vseh predpisov, nekateri upravljajo vozilo celo brez izpita, ali primer, ko se delavci, predvsem v popoldanski izmeni, ko ni nadzorstva, vozijo z viličarjem na malico! Ugotavlja se tudi, da se na vozilu vozi tudi več delavcev, da hitrost ni v skladu s prometnimi predpisi (10 km/uro) itd. Zaradi tega stanja smo vsi zaposleni vedno bolj ogroženi, saj je bil že primer v prejšnjem mesecu, ko je voznik viličarja zbil delavko, ko je šla normalno po levi strani cestišča. Posebni problem so tudi ostala vozila pri vožnji v območju tovarne. Problemov in vzrokov, zaradi katerih pride do posameznih nesreč je vliko, mnoge nesreče bi se dale preprečiti, če bi bili bolj pazljivi in obzirni, predvsem pa spoštovali in upoštevali predpise in normative za varno delo.

ing. Bojan ZAJC

Cestno prometna varnost na Gorenjskem

Cestno prometna varnost na Gorenjskem zajema in obravnava stanje prometa in cest, podatke o prometnih nezgodah in preventivnih in represivnih ukrepih milice ter drugih služb in organov, ki se ukvarjajo z varnostjo cestnega prometa.

I. PROMET IN CESTE

Cestni promet na Gorenjskem nenehno narašča zaradi stalne rasti števila pri nas registriranih motornih vozil ter velikega števila turističnega in tranzitnega prometa.

V letu 1980 smo imeli že 41.755 osebnih avtomobilov, 7.046 motornih koles, 2.222

tovornih avtomobilov, 296 avtobusov, 222 prikolic in še 469 drugih vozil (specialna vozila, delovna vozila, vlačilci in traktorji). Tako se je v zadnjih desetih letih povečalo število registriranih motornih vozil približno za 70%. Tudi število voznikov motornih vozil je naraslo v tem obdobju za približno 80%. Evidentiranih imamo 61.627 voznikov motornih vozil, kmetijskih traktorjev, koles z motorji, delovnih strojev in motokultivatorjev.

Poleg vozil, registriranih v vseh petih občinah Gorenjske in drugih registriranih območjih SR Slovenije ter drugih republik in pokrajinah v SFRJ, so v prometu na naših cestah znatno

udeležena tudi tuja motorna vozila. Leta 1980 je na mejnih prehodih Gorenjske vstopilo in izstopilo skupno 2.345.028 motornih vozil, med katerimi največ tujih.

Cestno omrežje v splošnem ne ustreza in ne sledi naraščanju prometa ter postaja vedno večja ovira za odvijanje prometa, istočasno pa je za uporabnike cest tudi nevarno. Ceste na Gorenjskem so nevarne. Tehnični elementi cest ne ustrezajo sodobnemu prometu. Za naraščajoči promet in večje hitrosti so vozišča preozka. Nepreglednih in slabo speljanih zavojev je veliko. Večina je tudi preostrih. Na več kot 10% dolžine teh cest so prestrmi vzponi itd. Izredno obremenjena mednarodna cesta M 1 poteka skozi številna naselja, ki nimajo ustreznih obvoznikov. Na vsak km te ceste pride približno po 10 priključkov.

Vedno bolj primanjkuje denarnih sredstev za izgradnjo sodobnejših, varnejših in propustnejših cest. Tudi vzdrževanje obstoječe cestne infrastrukture povzroča težave. Vzrok temu so v veliki meri tudi neustrezni sistemi financiranja, dalje prepočasen prenos tovora iz cest na železnico, kakor tudi neodgovoren odnos do tehničnega urejanja prometa v naseljih, pomanjkanje sredstev za uspešnejšo notranjo kontrolo v OZD it. Kljub objektivnim in nekaterim subjektivnim težavam pri razvoju prometa pa menimo, da so družbena prizadevanja na tem področju očitna, saj je tovrstna problematika povsod aktualna in se ji posveča precej pozornosti. Gospodarstvo se zaveda, da je promet močan soodvisnik njegovega razvoja.

Stanje prometne varnosti na Gorenjskem je zelo pogojeno od določenih specifičnosti kot so tranzitni značaj turističnega prometa, maloobsejni promet, močan razvoj industrije v mestih, številne športne in turistične prireditve itd. Tudi prilično visok standard ljudi prispeva naglemu večanju števila voznikov in motornih vozil.

II. PROMETNE NEZGODE

Do leta 1972 so na Gorenjskem kot tudi po vsej Sloveniji prometne nezgode iz leta v leto naraščale. Po letu 1972 pa se je skupno število vseh prometnih nezgod z materialno škodo, smrtnim izidom in telesnimi poškodbami kljub povečanju prometa in ob nebitveno zboljšanih prometno-tehničnih pogojih prvič v povojnem obdobju v primerjavi s predhodnimi leti zmanjšalo. Trend gibanja skupnega števila prometnih nezgod s smrtnim izidom in telesnimi poškodbami je bil v zadnjih letih nekoliko drugačen.

Za statistični prikaz prometne varnosti, gledano po posledicah prometnih nezgod, bomo navedli podatke iz letnega poročila UNZ Kranj za leto 1980. Analiza prometnih nezgod iz območja Gorenjske nam je dala sledeče rezultate.

Pripetilo se je skupno 498 nezgod, v katerih je 53 oseb umrlo, 609 pa jih je bilo telesno poškodovano. Skupna materialna škoda znaša ca. 2.073.000 dinarjev. Če te podatke primerjamo z letom 1979, ugotovimo porast v letu 1980 za devet nezgod skupno in dva mrtva udeležena, dočim je telesno poškodovanih 31 oseb manj. V naselju se je zgodilo skoraj polovica več nezgod kot izven naselja (340—158). Na magistralnih cestah je bilo 130 nezgod, na regionalnih cestah je bilo 170 nezgod in na lokalnih ter mestnih 192 nezgod.

V prometu je bilo največ mrtvih voznikov osebnih avtomobilov (17), dalje sopotnikov (16), pešcev (7), kolesarjev (6), motoristov (4), voznikov kamiona (2) in samo en traktorist. Za razliko od drugih registriranih območij imamo bistveno manj ogrožene pešce in traktoriste, kar v preteklih letih ni bilo tako. Največ ljudi je umrlo na magistralnih cestah.

Na območju občine Kranj je umrlo skupno 23 udeležencev v prometu, občine Jesenice 13, Radovljica 7, Škofja Loka 4 in Tržiča 1 udeležencev.

Vzroki nezgod so hujše kršitve predpisov po sledečem vrstnem redu: neprimerna hitrost, vpliv alkohola, izsiljevanje prednosti, nepravilno prehitjevanje itd.

V prometnih nezgodah je bilo udeleženih med drugimi tudi 129 otrok in mladoletnikov. Dva sta bila mrtva, ostali pa telesno poškodovani. V 44 nezgodah so bili povzročitelji otroci in mladoletniki ali posredno tudi starši in skrbniki.

Kljub velikemu tranzitu tujih vozil, je bilo na Gorenjskem v lanskem letu le 27 nezgod z udeležbo tujcev. V 12 primerih so bili tuji vozniki povzročitelji nezgod. Povzročili niso nobene nezgode s smrtnim izidom.

Opravili smo tudi analizo nezgod, v katerih so povzročitelji pobegnili s kraja nezgode ali pa niso dali potrebnih podatkov oškodovancem. Skupno smo obravnavali 165 nezgod, katere so imele za posledico 2 mrtvi osebi, 17 telesno poškodovanih oseb in materialna škoda 703.000 dinarjev. Večino teh nezgod smo uspeli raziskati. Neraziskane so ostale ena nezgoda s smrtjo, dve s telesno poškodbo, ena z večjo materialno škodo in 29 nezgod, ki so imele za posledico le manjšo materialno škodo.

III. AKTIVNOST PROMETNIH DEJAVNIKOV

Za izboljšanje prometne varnosti si prizadevajo številni dejavniki — posamezniki, službe, organizacije ter še druge družbene institucije. Strokovno in po svoji poklicni zadolžitvi na tem področju delujejo zlasti cestna in komunalna podjetja, cestno prometne inšpekcije, milica, avtomoto društva, šole in druge vzgojne ustanove, projektni biroji, inštituti itd. Velika vloga pa je v sedanjem Zakonu o temeljih varnosti cestnega prometa zaupana neprofesionalnim organizacijam in skupnostim. Poostrena je njihova odgovornost pred družbo. Poudarjeno je zlasti, da morajo biti ljudje na vseh nivojih bolje seznanjeni z varnostno oceno v prometu, s problemi strokovne in finančne narave in da morajo aktivneje zavzeti stališča do rešitev, z eno besedo: elemente družbene samozaščite je treba intenzivneje vključiti tudi v področje prometa.

Aktivnost milice na področju prometne varnosti je obsežna in ljudem prilično poznana. Pri svojem delu sodelujemo z drugimi organi in službami ter občani.

Glavna področja dela so naslednja:

— fizično urejanje prometa na cestah, križiščih in javnih prireditvah,

— obravnavanje prometnih nezgod,

— nadzor nad vozniki motornih in drugih vozil in njihovih dokumentov,

— kontrola motornih vozil in tovorov,

— kontrola hitrosti vozil,

— nadzor nad izvajanjem prevoza nevarnih snovi,

— nadzor prevoza tovorov izrednih dimenzij,

— nadzor nad vzdrževanjem cest in prometne signalizacije,

— preventivna dejavnost zoper kršitelje povratnike,

— varovanje cestnih komunikacij in še druge naloge.

Da bi lažje dobili vpogled v delo milice po vprašanju prometne varnosti, navajamo vsaj nekatere ukrepe v letu 1980, ki so bili izvedeni zoper udeležence — kršitelje na območju tukajšnje uprave za notranje zadeve:

— izrekli smo nešteta preventivna opozorila,

— dali smo udeležencem številne informacije in napotke,

— pogosto smo nudili najrazličnejšo pomoč udeležencem v prometu,

— udeležili smo se raznih posvetov, predavanj in nudili asistenco službam,

— izterjali smo 16.700 denarnih kazni na kraju prekrškov (mandatne kazni),

— podali smo skupno 6.616 predlogov za uvedbo postopka o prekršku (prekrški hujše narave),

— opravili smo 2.082 preizkusov voznikov zaradi suma vožnje pod vplivom alkohola,

— začasno smo odvzeli voznikom 1.845 vozniških dovoljenj zaradi storjenih hujših prekrškov po členu 203. ZTVCP,

— zaradi manjših tehničnih neizpravnosti vozil ali nepravilno naloženega tovora smo začasno prekinili nadaljnjo vožnjo 1.466 voznikom,

— izločili smo iz prometa zaradi hujše neizpravnosti 1.256 vozil,

— izločili smo iz prometa 633 voznikov, ki so s počasno vožnjo ovirali promet,

— začasno smo odvzeli 1.237 prometnih dovoljenj zaradi večjih okvar na vozilih ali pretečene veljavnosti dokumenta,

— 786 vozil smo napotili na izredni tehnični pregled,

— napisali smo tudi večje število pismenih opozoril OZD o neizpravnosti njihovih vozil, več obvestil raznih služb o poškodovanju cestnih komunikacij,

— drugi ukrepi.

Zelo pomembna je tudi preventivna dejavnost milice, saj obsega številna povezovanja z drugimi dejavniki preventive. Večkrat je pobudnik za aktivnost, vključuje pa se zlasti zaradi nudenja strokovne pomoči.

Pomembnejše od vseh je sodelovanje milice z občinskimi sveti za preventivo in varnost v cestnem prometu. Sveti skrbijo za uveljavljanje družbene samozaščite na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu. Kadrovska zasnova svetov zahteva aktivno vključevanje starešin milice, ki nato skozi delovne programe določijo aktivnosti miličnikov.

Služba milice na različnih nivojih podaja prometno varnostno oceno ali daje elemente za oceno in druge statistične podatke. Ti podatki so osnova za dejavnost svetov. Prisotnost milice v različnih komisijah svetov je različna. Najbolj je izražena v komisijah za prometno varnost. Te komisije sodelujejo z institucijami, ki skrbijo za tehnično urejanje prometa v naseljih, sodelujejo pri kreiranju režimov prometa v novih soseskah v sodelovanju s projektanti. Te komisije organizirajo najrazličnejše varnostne akcije. Spremljajo izvajanje novih predpisov in seznanjenost voznikov z novo zakonodajo. Sodelujejo s pristojnimi službami pri izdajanju lokacijskih dovoljenj. Te komisije tesno sodelujejo s komisijami za prometno vzgojo v krajevnih skupnostih. Zaradi pomembnosti

delovnega področja teh komisij je prisotnost milice potrebna.

Milica je nekoliko več angažirana tudi v komisijah za prometno vzgojo v osnovnih šolah. Gre za sodelovanje pri organizaciji raznih tekmovanj, krožkov, tečajev, izpitov in podobnih dejavnosti. Najbolj od vseh je poznano tekmovanje šol pod imenom »Kaj veš o prometu«.

V teh komisijah milica tudi izvaja nadzor nad opravljenimi izpiti kolesarjev in tehnično brezhibnostjo koles. Tudi pomoč pri izvajanju predavanj na šolah je precejšnja.

Manj uspehov smo do sedaj imeli na srednjih šolah kljub velikim pobudam. Do sedaj smo uspeli animirati nekatere mentorje prometne vzgoje, ki se pripravljajo tudi na teh šolah vsaj delno organizirati prometno vzgojo.

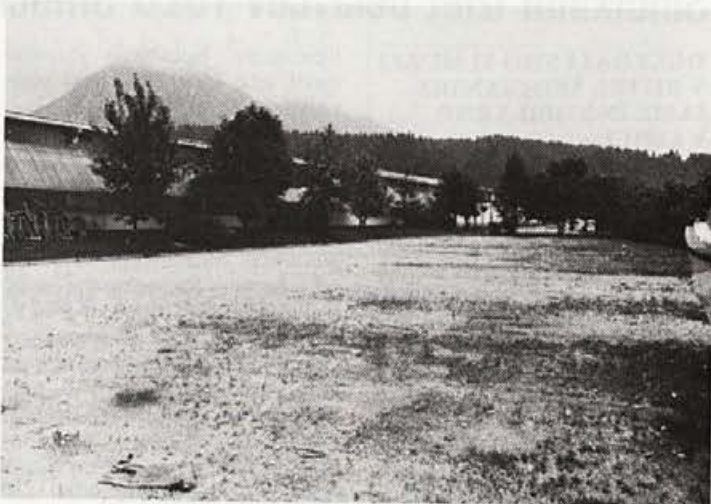
V zadnjem času je bila mili-

ca bolj uspešna v komisijah za družine pionirjev — prometnikov, kjer smo spodbujali dejavnost pionirske prometne službe. Skupaj s šolami so komisije pripravile najprimernejše smeri potovanja otrok prvošolcev v šolo in iz šole. Te poti so nadzirali pionirji prometniki. Skrbeli so za varnost otrok, obenem pa so se sami navduševali nad prometno dejavnostjo. Milica jim je nudila vsestransko pomoč.

S temi ukrepi bi informacijo o varnosti prometa zaključili. Ker vsebuje v glavnem podatke o aktivnosti v letu 1980, ni ta odraz prometne varnosti v daljšem obdobju. Statistični podatki pa nam pokažejo, da se prometna varnost mora ocenjevati sproti in temu primerno programirati aktivnosti.

Po gradivu UNZ Kranj

UGANITE

Uganite kaj predstavlja gornja slika, posneta v Elanu? (cesto, letališče, parkirišče...)

TURBIR ZA VII. MESSO 8. 7. 1981

Št.	Príimek in ime	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	T	N	%
1.	BLAŽIČ FRANO	///	0	0	1	0	1										2	IV.	
2.	JERŠA VINKO	1	///	0	0	0	0										1	V.-VI.	
3.	VREČKO MARKO	1	1	///	1/2	1	1										6	1/2	I.
4.	POPOČNIK ZVONE	0	1	1/2	///	1	1										3	1/2	II.
5.	DRAGAN MILAN	1	1	0	0	///	1										3	III.	
6.	REŠMAN FRANO	0	1	0	0	0	///										1	V.-VI.	
7.								///											

TURBIR ZA VIII. MESSO 19.8.1981

Št.	Príimek in ime	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	T	N	%
1.	REŠMAN FRANO	///	1	1/2	0	1	0	1									5	1/2	III.
2.	BILČ JOŽE	0	///	0	0	1	0	1									2	V.-VI.	
3.	VAJANT	1/2	1	///	0	0	0	1									2	1/2	IV.
4.	JERŠA VINKO	1	1	1	///	1	0	1									5	II.	
5.	BLAŽIČ FRANO	0	0	1	0	///	0	1									2	V.-VI.	
6.	VREČKO MARKO	1	1	1	1	1	///	1									6	I.	
7.	BLAŽIČ ALŽBET	0	0	0	0	0	0	///									0	VII.	
8.									///										

Vodno smučanje:

Za pokal 4. julij

Vodnosmučarski klub ELAN je tudi letos organiziral tradicionalno mednarodno tekmovalstvo v skokih na vodi za »Pokal 4. julij«. Poleg tega tekmovalstva pa smo organizirali še tekmovalstvo »Srečanje bratstva in enotnosti« SR Slovenije, kar je odprto prvenstvo Slovenije v smučanju na vodi. Tekmovalci sta bili na umetnem jezeru HE Moste.

Na tekmovalstvu so se zbrali vsi najboljši jugoslovanski tekmovalci v smučanju na vodi, razen poškodovanih in tistih, ki služijo vojaški rok.

Že po tradiciji nam je tudi letos delno ponagajalo vreme, saj nismo mogli izvesti tekmovalstva po predvidenem programu. V soboto — 4. julija, ko bi morali biti na sporedu skoki za »Pokal 4. julij«, je na jezeru pi-

hal premočan veter, ki bi pomenil preveliko nevarnost za tekmovalce.

Zato sta bili v soboto tekmovalci v slalomu in likih. Tekmovalci VSK ELAN so v obeh disciplinah pokazali zadovoljivo znanje, navkljub pomanjkljivemu treningu, ki je bil posledica precej neugodnih vremenskih razmer v juniju.

Skoki so bili na sporedu v nedeljo (5. 7.), ko se je veter umiril. Tekmovalci so izvedli nekaj zelo atraktivnih skokov, kot tudi nekaj »uspešnih« padcev, vendar so vsi tekmovalci odnesli »celo kožo«.

Ceprav organizacijski kader kluba ni velik, smo tekmovalstvo izpeljali uspešno in so vsi sodelujoči obljubili udeležbo tudi v prihodnjem letu.

(glej rezultate na strani 15)

Sindikalni izlet delavcev TOZD Smučič

OGLEDALI SMO SI MUZEJ V BISTRI, ŠKOCJANSKE JAME IN KOBILARNO V LIPICI

V izredno lepem vremenu smo se delavci iz TOZD-a Smučič odpravili na enodnevni izlet in si pri tem ta dan popestrili z ogledom treh znamenitosti, katere privabljajo naše ljudi ob vsakem času in tudi večkrat.

Muzej v Bistri, ki je bil kot prva točka našega izleta je vreden občudovanja, saj smo imeli možnost tudi veliko videti. Celotno posestvo je bil Kartuzijanski samostan, ki pa je sedaj spremenjeno v enega največjih muzejev. To nam pove tudi pestrost in raznolikost tega muzeja. Imeli smo si možnost ogledati razvoj lesarstva in gozdarstva, kot tudi začetek pilarskega v primerjavi z današnjimi napredki, (tehnološki razvoj žagarstva). Izredno lep je tudi slovenski lovski muzej, elektro strojni, kovaški pa je še iz 19. stoletja, kjer imajo še vedno vodno kladivo. Muzej se odlikuje tudi s prometnimi vozili (avtomobili, kolesi, motorji) nekateri so tudi unikati. Ker je bilo za vse to potrebno dosti časa, smo si v bližnji gostilni pogasili žejo, nekateri so celo zajtrkovali, saj je bila ura že deset dopoldan.

Z lepimi vtisi smo zapustili muzej BISTRO, vožnja pa se je nadaljevala do jugoslovansko-italijanske meje. Enajst kilometrov od Trsta, sredi zelene oaze, značilnem Kraškem okolju in v senci stoletnih lip in hrastov, leži LIPICA, zibelka

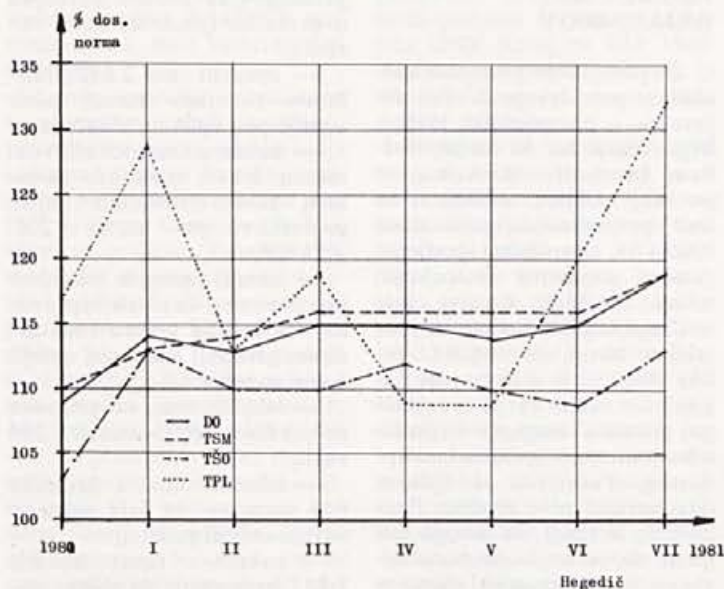
lipincev. Kobilarno je ustanovil leta 1580 avstrijski nadvojvoda Karel, sin cesarja Ferdinanda. Zvesta svoji 400-letni tradiciji, vzgaja danes čistokrvne lipince za potrebe dresure, vožnje in turističnega jahanja. Lipica ima tudi pokrito jahalnico olimpijskih dimenzij 65 x 20 m. Razpolagajo tudi z malimi konji »pony«, ki so bili za večino obiskovalcev najbolj privlačni. Po ogledu kobilarne smo si ogledali program dresurnega jahanja, v katerem nastopajo dresirani žrebci, prikazujejo vse večine stare jahalne umetnosti in španske šole jahanja ter vožnje. V Lipici smo imeli tudi kosilo.

Popoldne smo se odpeljali do vasi Matavun, odkoder nas je vodnik peljal do vhoda v Škocjanske jame. Spustili smo se v dolino Globočak, kjer je umetni vhod v Tihno jamo in

Izletniki pred Škocjansko jamo

DOSEGANJE NORM V LETU 1981

Izlet je bil poučen in prijeten

prodorno Veliko dvorano z mogočnimi stalagmiti — orjaki. Pot nas je vodila navzdol do Šumeče jame, po kateri teče podzemna Notranjska Reka v ozki Honkerjev kanal ter izginja v odtočnem sistemu MRTVEGA JEZERA. V jami smo prehodili tudi 45 m visoki Honkerjev most, ki se boči nad rečno strugo, pot pa se nadaljuje po visoko v skalo vsekani galeriji. Ob šumeči reki Reki smo prišli do DVORANE PONVIC, bi-

sera Škocjanskih jam. Kmalu za tem smo zagledali dnevno svetlobo, ki se je lila od zadnje dvorane (SCHMIDOVA DVORANA). Odprl se nam je pogled na 165 m visoko skalno steno v VELIKI DOLINI, pod katero je izginila reka Reka v podzemlje.

Za mnoge med nami je bil zadnji vzpon ob šumenju slapa, ki pada v VELIKO DOLINO zelo težaven (»prešvican« in »zasopihan«), nekateri so ga primerjali s »Kristosovimi mukami«. Pot in naša vztrajnost pa sta nas popeljala spet nazaj do vasi Matavun. Vožnja proti domu je ob dobri volji v obeh avtobusih hitro minila, tako, da smo zaključek z večerjo in domačim ansamblom končali na Posavcu.

J. R.

Iz krajevne skupnosti Begunje

Srebrna olimpijska medalja gasilski desetini iz Begunj

Velikim mednarodnim uspehom, ki jih zadnja leta žanjejo gasilci iz Begunj, so konec julija dodali še enega. Na gasilski olimpijadi CTFI na kateri je sodelovalo 127 moštev iz 18 držav v zahodno-nemškem mestu Böblingenu so si na tekmovalju v gasilskih veščinah priborili srebrno medaljo, v skupni uvrstitvi pa dosegli odlično 23. mesto.

Zlato medaljo je osvojilo 12 ekip, ki jim je uspelo zbrati 400 točk, srebrno medaljo pa 20 ekip, ki so zbrale do 380

točk. Slednja je bila tudi begunjska, ki pa je zaradi pristranosti sodnikov dobila prav toliko kaznenih točk, da ni bilo dovolj za zlato. Begunjci so povedali, da bi po kakovosti in hitrosti izvedene vaje lahko osvojili prvo, najmanj pa drugo mesto. Od osmih slovenskih ekip so se na olimpijadi najbolje odrezali člani gasilske desetine iz Kotelj na Koroškem, ki so se uvrstili med prvih deset.

Krajani Begunj, ki že od nekaj živijo z delom svojih uspešnih gasilcev, so za domačo gasilsko desetino, ki je prinesla srebrno medaljo pripravili po vrnitvi iz Nemčije prisrčen sprejem.

Ustanovitev aktiva novinarjev gorenjske regije

Novinarji in organizatorji obveščanja v združenem delu gorenjske regije so se pred kratkim zbrali na ustanovnem občnem zboru. Pristopne izjave je podpisalo kar 32 organizatorjev obveščanja in tako so izpolnili vse pogoje za ustanovitev aktiva pri Društvu novinarjev Slovenije. Zastavili so si tudi vrsto nalog, ki jih bodo skušali uresničiti še letos. Najprej bodo zagotovili boljše in točnejšo evidenco članov aktiva in ostalih organizatorjev obveščanja, saj se je nemalokrat dogajalo, da so bili naslovi članov nepopolni, marsikje pa posamezni organizatorji obveščanja sploh niso bili seznanjeni s perečimi problemi novinarjev v ozdih. Sklenili so tudi, da je treba več pozornosti nameniti možnostim dopolnilnega izobraževanja in organizirati usposabljanje za dopisnike tovarniških glasil.

Ugotovili so, da je bila akcija »Tisoč delavcev — sodelavcev« v gorenjski regiji uspešna, saj so v njej pridobili veliko novih stalnih sodelavcev. Akcija je po mnenju članov aktiva treba nadaljevati, saj v marsikaterem okolju še vedno primanj-

kuje dopisnikov. Ena od najpomembnejših akcij aktiva bo tudi sodelovanje z odborom RS ZSS za obveščanje in politično propagando, in to predvsem:

— za usklajeno delovanje na področju obveščanja delavcev v združenem delu,

— za zagotavljanje ustreznih delovnih razmer delavcev v ozdih, ki delujejo na področju obveščanja delovnih ljudi,

— za ustrezne raziskave raziskovalnega centra RS ZSS za samoupravljanje na področju obveščanja delavcev v združenem delu, katerih izsledki bi pomagali razvijati ta del družbenega sistema informiranja.

Organizatorji obveščanja v ozdih so v sodelovanju s komisijami za obveščanje pri občinskih svetih ZSS prevzeli tudi skrb za uresničevanje stališč in predlogov za analizo »Sistem in načini obveščanja v ozdih občine Kranj leta 1981«.

Novinarji in organizatorji obveščanja gorenjske regije so na občnem zboru soglasno izvolili Alojza Boca, zaposlenega v Iskri Elektromehaniki Kranj, za predsednika aktiva.

Boris Jalovec

Praznik občine Radovljica v znamenju jubilejev

V spomin na 5. avgust 1941. leta, ko je bil po sklepu vojnorevolucionarnega komiteja KPS za Gorenjsko ustanovljen Cankarjev bataljon, slavijo vsako leto na ta dan v Radovljici občinski praznik.

Cankarjev bataljon je postal udarna pest upora proti nemškemu okupatorju in prva večja

enota porajajoče se partizanske vojske, ki so jo sestavljali borci iz vseh krajev Gorenjske. Odlikoval se je po številnih težkih in zmagovitih bojih, najbolj pa se je proslavil v znameniti Dražgoški bitki, ko je po novem letu 1942. dosegel eno najpomembnejših zmag na Slovenskem. Iz tega bataljona so se

pozneje razvile nove številnejše partizanske enote, ki so v štiri-letni osvobodilni borbi odlično pripomogle k popolnemu uničenju in izgonu nacističnih zavojevalcev do končne osvoboditve domovine.

Cankarjev bataljon je že pred leti po odloku skupščine občine dobil domicilno priznanje v radovljiški občini.

Letošnji občinski praznik sovпада tudi s 40-letnico vstaje slovenskega naroda in ustanovitvijo Cankarjevega bataljona. Delovni ljudje in občani so ga počastili s številnimi kulturnimi in športnimi prireditvami, osrednja slovesnost pa je bila na slavnostnem zasedanju vseh treh zborov občinske skupščine Radovljica 5. avgusta v dvorani

Republiškega centra obrambnega usposabljanja v Poljčah pri Begunjah. Ob udeležbi delegacij iz pobratenih občin Brus, Buje in Svilajnac, gorenjskih občin in drugih gostov so podelili priznanja občine Radovljica s plaketo Ferdu Bemu iz Radovljice, Jerneju Vrtačniku iz Iskre Otoče, našemu direktorju Dolfetu Vojsku in Aleksandru Willewaldtu iz Lesc. Priznanja občine Radovljica so prejeli tudi Moški pevski zbor KUD Stane Žagar iz Kroke, Osnovna šola dr. Janez Mencinger Bohinjska Bistrica in delovni kolektiv UKO Kropa. Razen tega je prejelo vsakoletne pohvale s knjižno nagrado tudi 25 učencev, ki so letos najbolj uspešno sklenili osemletno šolanje.

Iz treninga ženske reprezentance v gimnastici na Jesenicah

Vpliv vremenskih sprememb

Biologi in fiziologi so prišli do novih spoznanj o tem, kako lahko vreme vpliva na človekov organizem. Vremenske spremembe — ob njih se pogosto slabo počutimo, ali celo zbolimo — povzročajo vremenski procesi, ki nastajajo v višjih plasteh ozračja, ponavadi do šest tisoč metrov visoko ali celo še više. Poleg tega lahko na naše počutje vplivajo tudi vlaga, deževje, sprememba zračnega pritiska, onesnaženo ozračje, vetrovi itd.

Slovenija leži na vremenskem prepihu, kjer se križajo in prepletajo razni vremenski pojavi, ki se ponavadi »skuhajo« nad Alpami, Sredozemljem in Panonsko ravnino.

Ob vremenskih spremembah se marsikdo počuti slabo. Celo kurje oko lahko povzroča precejšnje težave, kadar barometer pada. V teh dnevih pa je najprej nevarno, da zaradi vremenskih sprememb zbolimo na dihalih, se pravi, da nam grozijo prehladi, nahod, angina...

Poglejmo malo podrobneje kako je z nekaterimi boleznimi ob raznih vremenskih spremembah. V toplem in vlažnem

vremenu se število možganskih kapi poveča, ker toplota in vlaga povečujeta pritisk v arterijah. Ko se pripravlja na dež, smo bolj nervozni in nasploh se slabo počutimo. V tem času je tudi več prometnih nesreč in več samomorov kot v lepem vremenu. V vlažnem in toplem obdobju se poslabša tudi zdravstveno stanje tuberkuloznih in srčnih bolnikov. Kadar se vreme slabša, povzroča precejšnje težave tudi bolnikom, ki bolehalo za kakšno kronično boleznijo.

Suho vreme je najbolj nevarno za diabetike, medtem ko hud veter lahko povzroči nevšečnosti na žilah na očeh, v nosni votlini, ušesih in na jetrih.

V jeseni in pozimi pogosto zbolimo na zgornjih dihalih. Vzrok za to vrsto prehladov je ponavadi nagla sprememba temperature, ki povzroči motnje v obtoku krvi v sluznicah. Najboljše »zdravilo« proti tem preglednim nevšečnostim na dihalih je utrjevanje organizma skozi vse leto, da bo čimbolj odporen in pripravljen na hitre vremenske spremembe. K temu pa lahko precej pripomore tudi dobra vitaminska prehrana.

Elanovi košarkarji — zadaj z leve: Remc, P. Pirih, D. Pirih, Kolman, Urbanc; spredaj: Jesensek, Noč in Franko

Košarka v Begunjah

Leto je naokoli tudi za košarkarje iz Begunj, ki z Elanovim imenom nastopajo pod okriljem TVD PARTIZAN iz Begunj. Na pobudo dveh elanovcev (Kolman, Urbanc) so se v čvrst kolektiv zbrali fantje, ki jim je košarka ljubezen iz otroštva. Da so kar trije od njih igrali tudi že v zveznih rangih, eden pa je bil republiški mladinski in članski reprezentant, da slutiti, da se pod Elanovim imenom skriva dokaj močna ekipa, ki gotovo nima konkurenta na področju Gorenjske (med rekreativci — se razume), v prijateljskih srečanjih pa je trd oreh selekcijskim ekipam na nivoju slovenske košarkarske lige.

Navkljub temu, da rezultatom ne dajemo prednosti pred rekreacijskim efektom, je za obletnico zanimivo potegniti črto, saj smo v 40 tednih aktivnosti odigrali petdeset tekem in imeli preko trideset treningov, kar pomeni, da smo bili tedensko dvakrat skupaj. Od petdesetih tekem smo zmagali 37 krat, trinajskrat

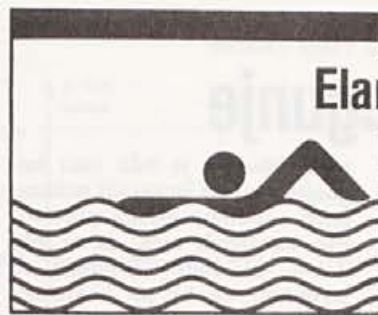
pa smo morali priznati premoč boljšim.

V povprečju smo vsako srečanje dobili s 83:63, kar sicer ni povsem realno merilo, pove pa da tekme jemljemo resno s povdorkom na obrambi in z veliko teka. Odras borbenosti sta zmagi proti Boru iz Trsta, trenutno stanje v dvobojih z Radovljico je 7 : 6, z Jesenicami 1 : 1, po podaljškju pa smo izgubili v Domžalah z drugoligašem Helios (82:82) 95 : 102 v eni od naših najboljših iger. Najvišji poraz smo doživeli v dvoboju z Radovljico (-22), najvišjo zmago pa proti Žirovnici (+102 koša).

Na občinskem sindikalnem prvenstvu smo oslabljeni zasedli drugo mesto, smo pa zmagovalci občinskega prvenstva, tekmovanja ob mesecu mladosti in pokala Kranja 1981.

Ob takšni aktivnosti nastajajo tudi dokaj visoki stroški, ki jih s pomočjo TVD Partizana (telovadnica) in Elana (oprema) krijemo sami, vendar se kljub temu prijetni rekreacijski aktivnosti ne mislimo odreči.

Janez Urbanc

Elan tretji v plavanju

Slaba udeležba Elanovcev na občinskem sindikalnem prvenstvu v plavanju za leto 1981

Na tekmovanju, ki se je odvijalo na radovljiškem bazenu 28. avgusta, v izredno slabem vremenu je nastopilo 27 žensk in 85 moških, skupaj 112 tekmovalcev iz 59 OOZS ali KOOZS.

Elanovcev se je prijavilo 56 od tega štiri ženske in 52 moških.

Za udeležbo lahko pohvalimo vse naše prijavljene tekmovalke, ker so prišle kljub slabemu vremenu, moških pa se je udeležilo samo 22.

REZULTATI:

Uvrstitve žensk:

- 50 m prsno** — nad 34 let (C, D)
3. Kelih Nataša
 8. Praprotnik Helena
 9. Podlipec Amalija
 13. Lavrič Marija

UVRSTITVE — moški

50 m prsno — do 27 let (A)

1. Mandeljc Tomaž
14. Hrovat Brane
18. Bulovec Franci

50 m prsno

— od 28—35 let (B)

6. Legat Marjan
10. Toman Slavko
21. Terek Jože

50 m prsno

— od 36—40 let (C)

11. Resman Franc
13. Podobnik Anton

50 m prsno

— od 41—45 let (D)

8. Zajc Bojan
9. Blažič Tina

50 m prsno — nad 46 let (E)

4. Hrovat Janez

50 m prosto — do 27 let (A)

3. Mandeljc Tomaž
4. Hrustelj Lado
10. Šlibar Viktor
20. Vidic Zdravko
23. Kajdiž Milan
25. Legat Boris

50 m prosto

— od 28—35 let (B)

8. Legat Marjan
15. Cerar Janez

50 m prosto

— od 36—40 let (C)

6. Urh Vinko
10. Resman Franc

50 m prosto

— nad 41 let (D, E)

4. Svetina Alojz

50 m hrbtno — do 27 let (A)

3. Hrustelj Lado
9. Šlibar Viktor

50 m hrbtno

— nad 36 let (C, D, E)

7. Hrovat Janez

Rezultati štafet so sledeči:

4 x 50 m prosto — ŽENSKE

3. ELAN BEGUNJE (Kelih, Praprotnik, Podlipec, Lavrič)

4 x 50 m prosto—MOŠKI

3. ELAN BEGUNJE I. (Šlibar, Legat, Hrustelj, Mandeljc)
11. ELAN BEGUNJE II. (Vidic, Hrovat, Hrovat, Resman)

EKIPNI VRSTNI RED:

ŽENSKE

	točk
1. ZD Radovljica	80
2. Iskra Otoče	48
3. Veriga Lesce	45
4. Iskra Lipnica	41
5. ELAN Begunje	35
6. PTT Radovljica	21
7. Žito Lesce	21
8. Obrtno združenje	9
9. HTP Bled	8
10. LIP Bled	1

MOŠKI:

1. Veriga Lesce	238
2. ELAN Begunje	120
3. Iskra Otoče	117
4. Vezenine Bled	80
5. Obrtno združenje	61
6. HTP Bled	61
7. Iskra Lipnica	41
8. LIP Bled	39
9. Plamen Kropa	32
10. IBM	30
1. GG Bled	28
12. Almira Rad.	26
13. UKO Kropa	19
14. Upravni organi	18
15. KT Podnart	14
16. Sukno Zapuže	10
17. Žito Lesce	7
18. ŠC Radovljica	5

SKUPAJ:

1. Veriga Lesce	283
2. Iskra Otoče	165
3. ELAN Begunje	155
4. Iskra Lipnica	82
5. Obrtno združenje	70
6. HTP Bled	69
7. LIP Bled	40
8. Žito Lesce	28

Josip R.

Občinsko sindikalno prvenstvo v malem nogometu

REZULTATI OBČINSKEGA SINDIKALNEGA PRVENSTVA V MALEM NOGOMETU ZA LETO 1981

Tekme so bile odigrane od 22. 6. do 25. 6. 1981. Nastopali smo z dvema ekipama. Že petič zapored je ekipa ELANA zasedla 1. mesto v občini Radovljica.

Druga ekipa je imela zelo težko skupino tako, da je zasedla zadnje mesto v skupini. V finale se je poleg naše ekipe uvrstila ekipa Iskre, ki je v malem finalu odpravila Verigo II. in Verigo I. V finalu z odlično igro cele ekipe proti Iskri so gole dosegli Mandele 3 x, Legat 2 x, Potočnik 1 x.

Predtekmovanje: I. Skupina: ELAN I. : UKO - 6:1; JLA : ELAN I. - 1:8; **Vrstni red:** 1. ELAN I. 2 - 2 - 0 - 0, 14:2 — 4 točke; 2. JLA Rad. 2 - 1 - 0 - 1 - 4:9 — 2 točki; 3. UKO 2 - 0 - 0 - 2 - 1:8 — 0 točk.; **II. Skupina:** ELAN II. : LIP I. - 4:6; ŽITO : ELAN II. - 3:1; **Vrstni red:** 1. LIP I. 2 - 2 - 0 - 0, 8:4 — 4; 2. ŽITO 2 - 1 - 0 - 1, 3:3 — 2; 3. ELAN II. 2 - 0 - 0 - 2, 5:9 — 0.

Polfinale: I. Skupina: ELAN I. : LIP I. - 2:1; PLAMEN I. : ELAN I. - 1:5; **Vrstni red:** 1. ELAN I. 2 - 2 - 0 - 0, 7:2 — 4; 2. LIP I. 2 - 1 - 0 - 1, 4:3 — 2; 3. PLAMEN I. 2 - 0 - 0 - 2, 2:8 — 0.

FINALE — Radovljica 26. 6. 1981
za 5 mesto: PLAMEN I. : VERIGA I. 0:3; za 3 mesto: LIP I. : VERIGA II. 1:8; za 1 mesto: ELAN I. : ISKRA 6:0.

KONČNI VRSTNI RED: (18 ekip)
1. ELAN I. 100 točk, 2. ISKRA 90 točk, 3. VERIGA II. 80 točk, 4. LIP I. 70 točk, 5. VERIGA I. 60 točk in 16. ELAN II. 10 točk.

VRSTNI RED SŠ — EKIPNO SKUPAJ:
1. ELAN Begunje 1005 točk, 2. VERIGA Lesce 873 točk in 3. LIP Bled 552 točk.

(Nadaljevanje z 12. strani)

Na tekmovalcu je sodelovalo 10 tekmovalcev iz VSK ELAN — od pionirjev do neumornega veterana Joža Dežmana.

REZULTATI: »Pokal 4. julij«
moški: 1. Mušič Matjaž, (Olimpija) 40,80 m; 2. Finžgar Blaž, (ELAN) 38,30 m; 3. Pleško Mark (ELAN) 35,00 m; **ženske:** 1. Husjak Andreja, (Hidroelektra) 27,1 m; 2. Trele Darja, (ELAN) 19,7 m; 3. Saletto Maja, (Hidroel.) 14,8 m.

REZULTATI: »Srečanje bratstva in enotnosti«
Slalom — ženske: 1. Husjak Andreja, (Hidroelektra) Zagreb; 2. Trele Darja, (ELAN); 3. Saletto Maja, (Hidroel.); **pionirji:** 1. Simić Rajko, (Hidroelektra), 2. Debeljak Lojze, (ELAN), 3. Gašperšič Aleš, (ELAN); **mladinci:** 1. Cegnar Uroš, (Olimpija — Ljubljana), 2. Juratovec Božo, (ELAN), 3. Pavlov Vlado, (Danubius — Novi Sad); **člani:** 1. Mušič Matjaž, (Olimpija), 2. Pleško Mark, (ELAN), 3. Finžgar Primož, (ELAN); **Liki — ženske:** 1. Husjak Andreja, (Hidroel.), 2. Saletto Maja, (Hidroel.), 3. Trele Darja, (ELAN); **pionirji:** 1. Simić Rajko, (Hidroel.), 2. Debeljak Lojze, (ELAN), 3. Hošek Laslo, (Danubius); **mladinci:** 1. Cegnar Uroš, (Olimpija), 2. Juratovec Božo, (ELAN), 3. Pavlov Vlado, (Danubius); **člani:** 1. Mušič Matjaž, (Olimpija), 2. Pleško Mark, (ELAN), 3. Finžgar Blaž, (ELAN).

KOMBINACIJA — ženske:
1. Husjak Andreja, (Hidroelektra), 2. Trele Darja, (ELAN), 3. Saletto Maja, (Hidroel.); **pionirji:** 1. Simić Rajko, (Hidroel.), 2. Debeljak Lojze, (ELAN), 3. Hošek Laslo, (Danubius); **mladinci:** 1. Cegnar Uroš, (Olimpija), 2. Juratovec Božo, (ELAN), 3. Pavlov Vlado, (Danubius); **člani:** 1. Mušič Matjaž, (Olimpija), 2. Pleško Mark, (ELAN), 3. Finžgar Blaž, (ELAN).

EKIPNO:
1. OLIMPIJA
2. ELAN
3. HIDROELEKTRA

Finžgar Primož

Šah: Elan prvi

Elan občinski sindikalni prvak v šahu za leto 1981 v moški in ženski konkurenci

Na letošnjem občinskem sindikalnem tekmovalstvu, katerega je organiziralo ŠD Radovljica je nastopilo 33 moških in 5 ženskih članov.

Tekmovalci so bili razdeljeni v štiri kakovostne skupine in sicer:

- A — vsi tekmovalci z 2. in 1. šahovsko kategorijo ter mojstrskimi kandidati in mojstri
- B — vsi tekmovalci s 3. in 4. šahovsko kategorijo
- C — vsi tekmovalci brez šahovske kategorije
- D — vse tekmovalke s šahovsko kategorijo ali brez kategorije

Elannovi šahisti so dosegli odlični uspeh, saj so osvojili v vsaki skupini v kateri so se pojavili naslov sindikalnega prvaka, poleg tega pa tudi veliko število ekipnih točk za kar gre pohvaliti vse tekmovalce.

Rezultati:

MOŠKE SKUPINA A:

1. Osterman Rudi, Veriga, 10 točk, (22 udelež.); 2. Mali Slavko, Obrtniki 7,5 točke (18 udelež.); 3. Harinski Jiže, Veriga, 5,5 točke, (15 udelež.); 4. Petrovič Vojo, Veriga, 4 točke, (12 udelež.); 5. Korošec Izidor, Obrtniki, 2 točki, (10 udelež.); 6. Zupanc Drago, Obrtniki, 1 točka, (8 udelež.).

SKUPINA B:

1. Vrečko Maks, Elan, 6 točk, (22 udelež.); 2. Žagar Marjan, Veriga, 5 točk, (18 udelež.); 3. Jerala Vinko, Elan, 5 točk, (15 udelež.); 4. Kopač Tomaž, Grajski dvor, 3,5 točke, (12 udelež.); 5. Smole Janez, DPO Radovljica, 3 točke, (10 udelež.); 6. Šegula Anton, Veriga, 2,5 točke, (8 udelež.); 7. Dragan Milan, Elan, 2 točki, (6 udelež.); 8. Savič Dušan, Veriga, 1 točka, (4 udelež.).

SKUPINA C:

1. Potočnik Zvone, Elan, 8,5 točke, (22 udelež.); 2. Erzar Pavel, Tapetništvo, 8,5 točke, (18 udelež.); 3. Bilič Jože, Elan, 5,5 točke, (15 udelež.); 4. Resman Franc, Elan, 5 točk, (12 udelež.); 5. Valant Jože, Elan, 4 točke, (10 udelež.); 6. Resman Andrej, Elan, 3 točke, (8 udelež.); 7. Korošec Jože, Elan, 3 točke, (6 udelež.); 8. Eržen Alojz, Elan, 3 točke, (4 udelež.); 9. Peterman Pavel, Elan, 2,5 točke, (3 udelež.); 10. Knavs Alojz, Elan, 2 točki, (2 udelež.); 11. Žirovc Marjan, Tapetništvo, (1 udelež.); 12. Zaje Stane, Veriga, (1 udelež.); 13. Jane Tine, Elan (1 udelež.); 14. Remec Ljubo, Tapetništvo, (1 udelež.); 15. Justin Anton, Elan, (1 udelež.); 16. Fajfar Alojz, Veriga, (1 udelež.); 17. Slak Stane, Elan, (1 udelež.); 18. Škofic Florjan, Elan, (1 udelež.); 19. Radevič Josip, Elan, (1 udelež.).

ŽENSKE:

1. Gomboc Lidija, Elan, 4 točke, (22 udelež.); 2. Košir Majda, Elan, 3 točke, (18 udelež.); 3. Vovk Tončka, Veriga, 2 točki, (15 udelež.); 4. Ferik Julijana, Elan, 1 točka, (12 udelež.); 5. Raspet Marjeta, Veriga, 0 točk, (10 udelež.).

EKIPNI VRSTNI RED:

1. ELAN, 182 točk, 20 udelež.; 2. Veriga, 106 točk, 10 udelež.; 3. Obrtno združenje 36 točk, 3 udelež.; 4. Tapetništvo, 20 točk, 3 udelež.

Ostale OO ZS ali KOO ZS so nastopale le s po enim tekmovalcem.

Prve številke pomenijo število osvojenih točk v skupini, medtem ko številke v oklepajih pomenijo število točk katere je posamezni tekmovalec dosegel za svojo ekipo.

Kot je razvidno iz tabele so prav vsi Elaninci prinesli točke Elanovi ekipi, v bodoče bi se nas moralo udeležiti še več saj je 10 tekmovalcev, ki osvojijo po 1 točko enakovredno eni uvrstitvi na 5. mesto kar pa ni enostavno doseči.

V. M.

Znate pravilno kritizirati?

Nadaljevanje v naslednji številki

Anici Pangerc v slovo

DRAGA ANICA

Izgubili smo te, izgubili tako nenadoma, da skoraj ne moremo verjeti. Še v torek smo bili skupaj na delu nič hudega slu-teč. Še ta torek popoldan je bil zate in s tem za tvojo družino tako usoden.

Draga Anica. Pri tvojih 38 letih si bila kar 21 let zaposlena v Elanu. To je bila tvoja prva in edina služba, ki si jo končala mnogo prezgodaj. Vseskozi si bila zaposlena v lakirnici smučarije kot dobra delavka, ena izmed tistih, ki so v Elanu bili nosilci razvoja in izgradnje do današnjih razsežnosti. Tako je tudi tvoje vestno dolgoletno delo vtakano v te-

melje sedanje tovarne. Zнала si se potegniti za delavčeve pravice. Bila si ne samo dobra delavka, temveč tudi vzorna mati.

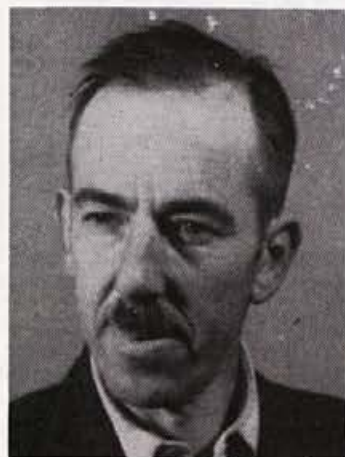
Odšla si od družine ko te najbolj potrebuje, predvsem do-raščajoče hčerke v najtežjem času izgradnje svojega lastnega doma, stanovanjske hiše. Toda vse materialne dobrine ne pomenijo ničesar v primeru izgube najdražjega, izgube tvojega mladega življenja, ki je bilo še polno načrtov.

Draga Anica. Ni v naši moči, da bi lahko spremenili udarec usode. Preostane nam le še edino, da se ti ob slovesu zahvalimo za tvoj trud in ti zaželi-mo miren, večni počitek.

Poslednjič se poslavljamo od tebe, tako tvoji sodelavci iz Elana, tvoji krajan, prijatelji in znanci.

Svojem pa izrekamo iskreno sožalje.

Janezu Horvatu v slovo

DRAGI JANEZ

Globoko nas je pretresla vest, da si nas za vedno zapustil.

Ko se žalostnih src poslavljamo od tebe, nam spomin uhaja

nazaj, na vso tvojo prehojeno težko pot, pot dobrega človeka in zavednega Slovenca, akti-vista v času NOB in priznanega, pridnega delavca.

Rodil si se pred 82 leti v Begunjah kot sin polproletarca. Že v rani mladosti si moral prijeti za delo, grenak in črn je bil že prvi prisluženi kruh. 17-letni mladenič si bil vpoklican v prvo svetovno vojno in se na koncu kot prostovoljec boril tudi za severno mejo na Koroškem.

Ko si prišel iz vojne, je bila kriza, nisi dobil zaposlitve, priključil si se delavcem v gozdu in kmalu v 19. letu, v najlepših mladih letih v nesreči izgubil desno nogo in se tako še težje prebijal skozi življenje.

V letu 1930 si se poročil in se preselil v Podgoro k Tacmanu na kmetijo. Pridno si delal vsa leta, v posebno veselje pa ti je bilo delo na vrtu in vzgoja dobrega sadnega drevja. S

trdim delom na kmetiji sta z ženo dobro gospodarila in preživljala štiri otroke. Med drugo svetovno vojno, ko je okupator gospodaril po naši deželi, si ostal zaveden Slovenec, kmalu si se vključil v delo OF, pomagal partizanom in bil tudi predsednik gospodarske komisije. V letu 1944 si bil izvoljen v prvi KNOO Podgora, ki je bil med vojno edini v sedanji KS Begunje. Tudi po vojni si bil aktivni delavec v raznih organizacijah.

V letu 1949 si se preselil iz Podgore na Zgošo, kupil si skromen domek in se zaposlil v tovarni Elan, najprej kot vrtnar v bivši menzi in kasneje kot vratar. 13 let si vestno in vzorno opravljal svoje delo pod takratnimi zelo težkimi pogoji. Starejši delavci iz Elana se te dobro spominjajo kot dobrega tovariša, delovnega, poštenega in dobrosrčnega človeka. Bil si dober mislec in prerok, rad si pomagal delavcem z nasveti, bil si vedno dobre volje, predvsem pa si znal prikriti svoje težave in bolečine, posebno pred tvojo invalidsko upokojitvijo v letu 1961.

Po upokojitvi si še vedno imel stike z Elanom, vedno si se zanimal kako gospodarimo in kako nam gre, prihajal si na srečanja upokojencev v Elan do tvoje težke bolezni, ko nisi več mogel iz postelje.

Delavci iz Elana te bomo imeli v lepem spominu in hvala ti za ves trud in doprinos današnjim generacijam in boljšim časom.

Dragi Janez! V imenu KK SZDL in vseh DPO v KS Begunje in vseh delavcev Elana se poslednjič, s težkim srcem poslavljamo od tebe. Počivaj v miru pod Karavankami, v zemlji domači, ki ti je bila skozi vse življenje tako sveta.

Družini in sorodnikom pa iskreno sožalje.

Zahvale

Ob smrti dragega očeta

HROVAT JANEZA upokojenca Elan-a

se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje in ga spre-mili na zadnji poti.

Posebno se zahvaljujem IGD Elan za denar namesto venca na grob, sindikatu za podarjeni venec, finančnemu sektorju za šopek ter Janc Janezu za poslovilne besede.

Žalujoča: hči Vida in sin Janez

Ob težki izgubi drage sestre

OMERDIĆ NEHADE

se vsem zahvaljujem za izrečena sožalja in sodelavcem metalne za denarno pomoč, namesto venca.

Žalujoča sestra Telalović Naza

Ob boleči izgubi dragega očeta

VIKTORJA MALIJA

se najlepše zahvaljujema sodelavcem polizdelka plastičnih smučih in končni obdelavi smučih za izrečena sožalja, spremstvo na njegovi zadnji poti in denarja namesto vencev na grob.

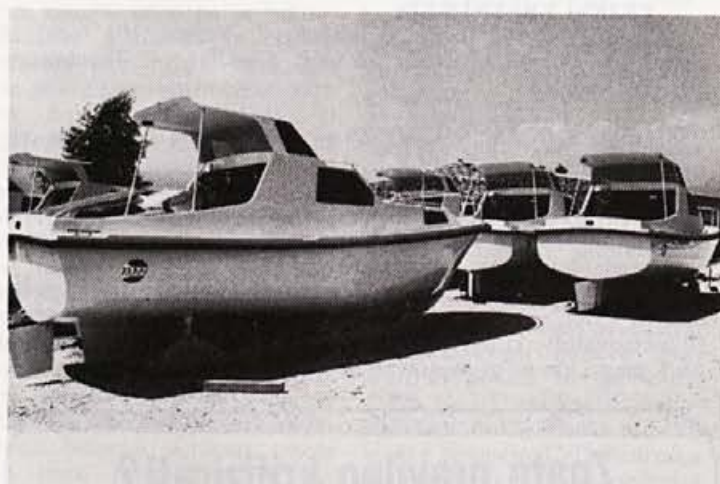
hčerki Pavla Krajnc in Ljudmila Kos

Ob boleči izgubi dragega očeta

ŠVAB ANDREJA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in nam izrekli sožalje

Posebno se zahvaljujem sodelavcem vzdrževanja za podarjen venec in denarno pomoč. sin Matjaž

Tipičen jugoslovanski primer: Kupci čakajo na čolne, zanje pa ni dobili motorjev. (Vendar se situacijaboljšuje)

UREDNIŠKI ODBOR: Dolhar Brane, Brejc Nuša, Knafelj Slavko, Kolman Barbara, Kos Marjan, Stare Anton, Urbanc Janez, Vrhunc Anton, odgovorni urednik Knafelj Slavko. Naša smučina šteje med proizvode 7. tč. I. odst. 36. člena Zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katera se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. (Mnenje republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije, št. 421-7-72).